

$\frac{N.A.}{A}$ 3121

Ex Libris

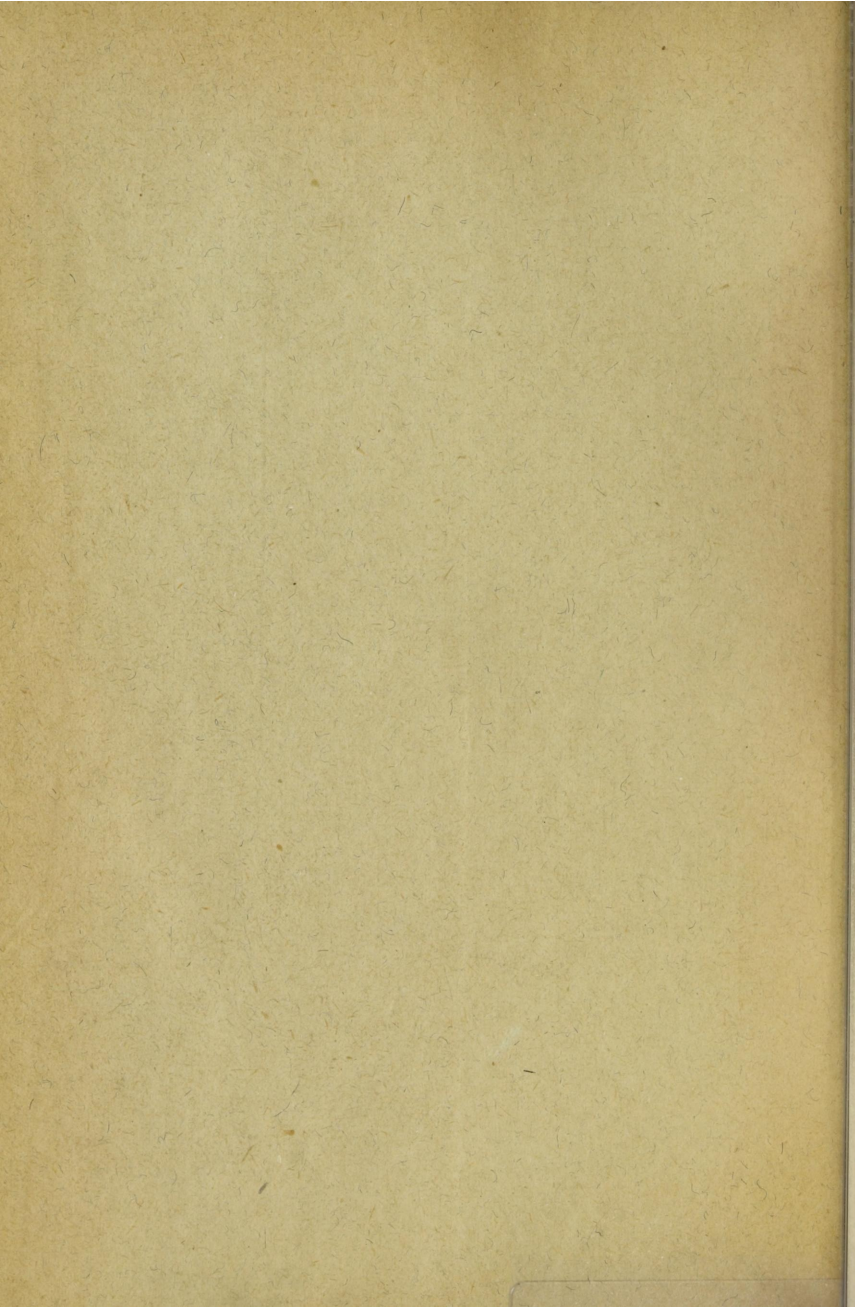

Nasjonalbiblioteket

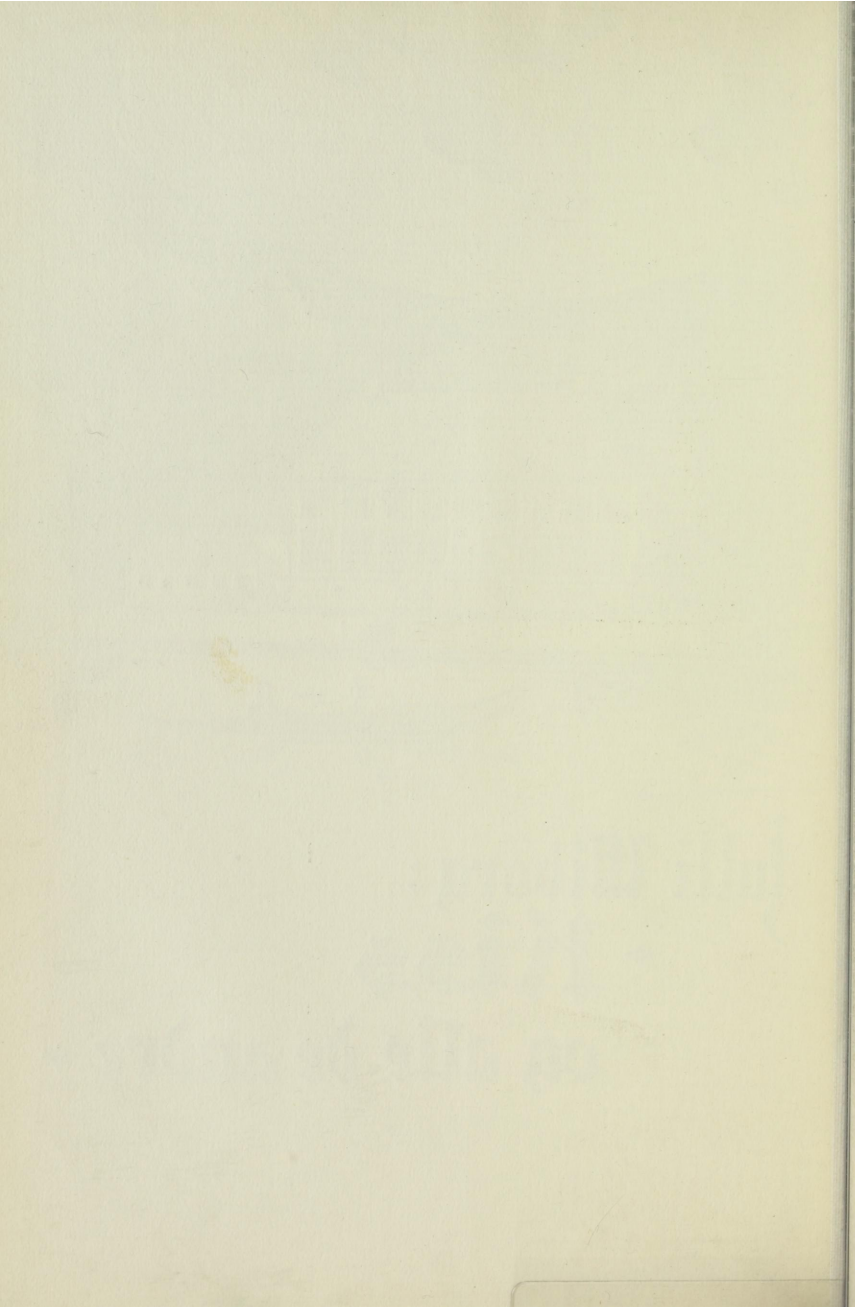
89GA04318

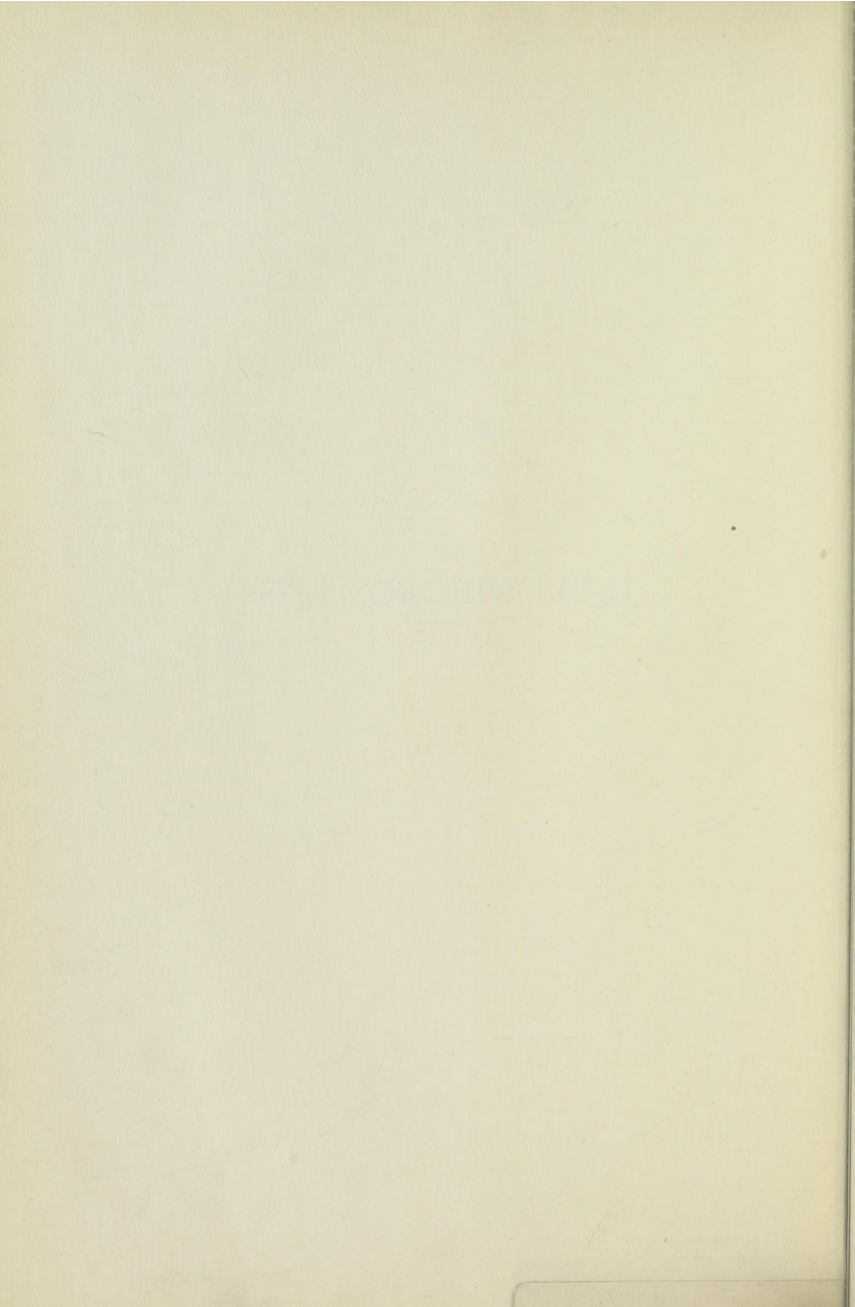

Julli Wiborg:
♦ Kiss
og alle de andre ♦

JULLI WIBORG: KISS

JULLI WIBORG

KISS

OG ALLE DE ANDRE

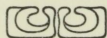
FORLAGT AV
LUTHERSTIFTELSENS BOGHANDEL
KRISTIANIA · 1909

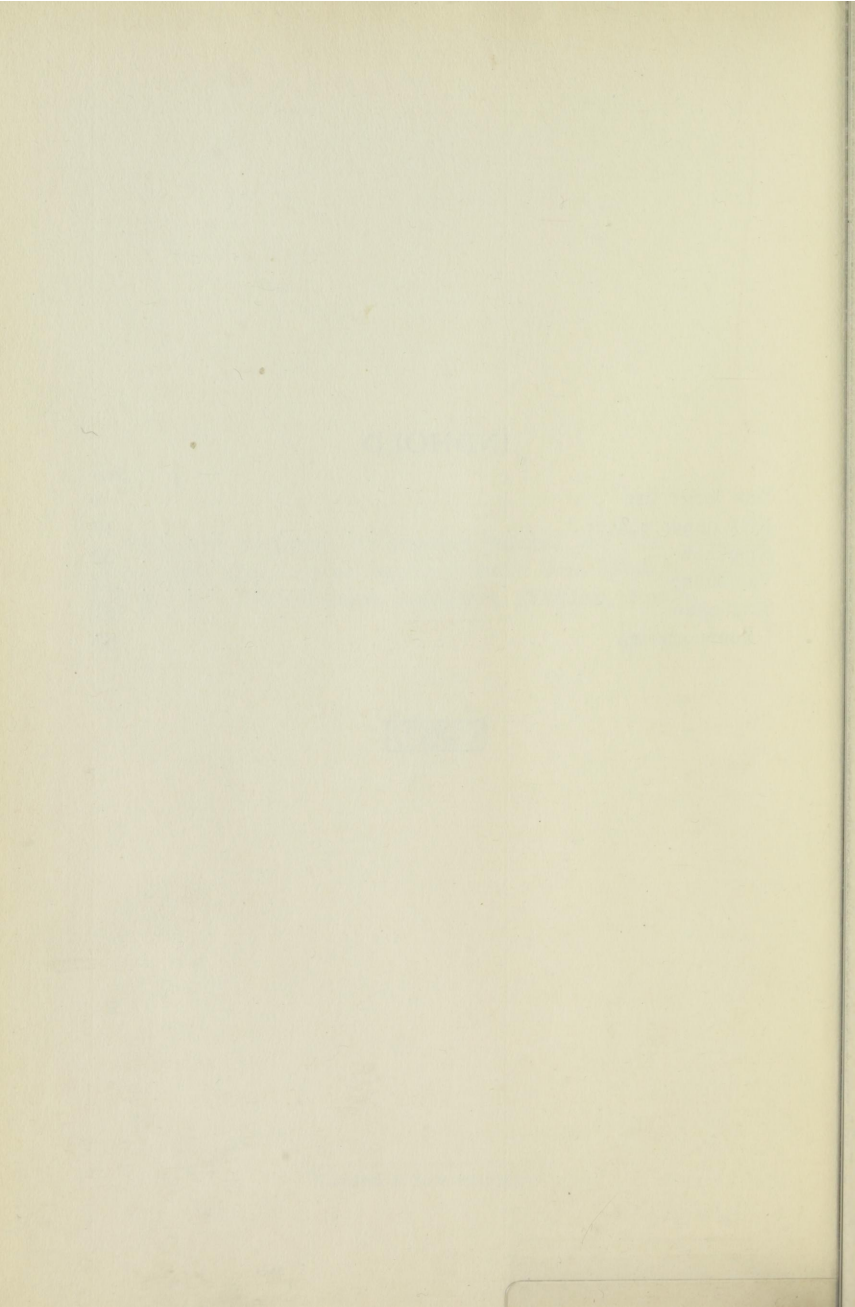
Published November 1st nineteen hundred and nine. Privilege
of copyright under the act approved March third nineteen hundred
and five by Lutherstiftelsens Boghandel, Kristiania, Norway.

INDHOLD

	Side
Den første dag	1
Kiss tjener penger	17
Knækken	32
Valnøttene	43
Skidragten	51
I Sommerferien	62

DEN FØRSTE DAG

„En, to, tre, fire, fem — nei, men hvad synes du vel, Prebensen! Fem barn! Og de skal vi nu ha trampende over hodet vort hver eneste dag! — Aa, det blir ikke til at holde ut!“

„Ta det med ro, Emilie. Du skal se, de er snilde, velopdragne barn, saa det blir nok ikke saa galt, som du tror“, sa gamle sorenskriveren og dampet videre paa sin langpipe, mens han saa ned paa bryggen, hvor en trækbaat netop hadde lagt til.

Paa dækket stod en gut og fire smaapiker. Det var tríp, trap, træsko. Fra den største til den mindste var der nok forskjel i størrelsen, men ellers kom den ene saa tæt paa den anden, at man kunde tro, det var to tvillingpar og en paa kjøpet, som stod der og saa med store øine paa toldbodgaarden.

„Aa, du! Se den rare tingesten der paa døren!“ ropte den næstmindste, en liten tyksak med blaa, smilende øine, lyst, krøllet haar og en hud saa hvit og rød som melk og blod.

„Jeg vet, hvad det er, jeg“, sa Erik med skolemestermine. „Vet ikke dere det, da? — Det er en dørhammer, skal jeg si dere. De brukte saa'nne i gamle dage, før de opfandt ringeapparat, og toldbodgaarden er jo over to hundrede aar gammel“.

„Fus for at ta i den“, ropte tyksak. Og før de andre visste ordet av, hoppet hun i land, sprang op trappen i en-to-tre og begyndte at dunke med hammeren, saa det duret i hele huset.

Far var optat forut med kapteinen, og mor var nede i kahytten, og de hadde derfor ikke lagt merke til den ulovlige landgang, før bankingen lød, og en stemme ropte:

„E-e-e-e! Jeg var den første! Og jeg tar først paa huset ogsaa!“

Dermed klappet hun med begge hænder paa væggen.

Da de andre fire ikke hørte noget fra far, fulgte de tyksaks eksempel — hoppet i land — og stormet opover trappen.

Men nu fik far ører at høre med.

„Nei, nei, barn, ikke det! Sæt dere paa bænken, saa kommer vi snart efter“.

Det var saavidt, de fik plads; de maatte klemme sig godt sammen.

— — — Fra et av vinduene i første etage kikket to par øine.

De var godt skjult bak gardiner og blomster, saa de nyankomne ingen anelse hadde om, hvor skarpt de blev mønstret.

„Jo, jo! Det er en deilig begyndelse, far. Synes du, dette vidner om god opdragelse?“

Sorenskriveren smilte.

„Kjære Emilie, husk, de er barn. Se nu, hvor pent og rolig de sitter der. Du saa, hvor lydige de var. — Straks toldkassereren talte til dem, blev de jo som lam. — — Den lille, lyse i midten har et morsomt fjæs, du. Se paa hende, Emilie!“

„Ja — men hun burde vist heller ha været gut. Har du set en pike hoppe slik da!

Nei, da liker jeg bedre den mørke ytterst paa bænken. Hun ser saa intelligent og stilfærdig ut“.

„Den mørke“ vendte netop hodet, og de fik se et par livfulde øine, som nok saa forstandige ut, men ikke netop fortalte, at eierinden var saa svært stilfærdig.

Men fruene likte nu hende bedst allikevel.

„Se paa gutten, hvordan han smelder støvlerne mot hinanden, mor!

Han blir en kjæk kamerat til Eigil og Kristian til sommeren“.

Fruene saa litt blidere ut nu, efterat hun hadde set litt nærmere paa flokken. — Der var da noget inderlig godt over dem allesammen allikevel.

* * *

Middagsbordet stod dækket til ni personer. Det var ikke ofte, der var saa mange middagsgjester hos sorenskriverens.

Riktig festlig tok det sig ut, pyntet med to silkeflag og flere blomsterglas med roser og forglemmigeier. Begge vaserne med stikkelsbærgrot var sat paa bordet. De pyntet litt de ogsaa, mente Hanna.

Fra kjøkkenet trængte deilig duft av kalvestek ind i spisestuen. Sorenskriveren hadde bestemt maten.

Han husket fra den tid, han var barn, at kalvestek og stikkelsbærgrot var det bedste, han visste. — Oksestek vilde fruene helst ha.

„Nei, nei, den er saa lei at tygge for de smaa“, hadde sorenskriveren sagt, og saa blev det, som han vilde.

Alt flyttegodset var bragt iland. Paa bryggen stod der en broket masse.

Mor kom med den mindste paa armen, og Gunda, barnepiken, leiet den tre aar gamle Halvdan.

Far hadde ordnet alt med kapteinen og kom nu opover trappen.

„Sorenskriverens har været saa elskværdig at be os allesammen til middag“.

„Aa — aa —“, lød det i kor, før far hadde snakket ut.

„Nu ja, — men jeg behøver vel ikke be dere om at opføre dere pent allesammen, — du Kiss, hvad maa du huske paa?“

Hun fik ikke tid til at svare, for døren gik op, og der stod sorenskriver Prebensen og frue for at ønske dem velkommen.

En for en blev de tat i haanden, og far presenterte.

„Saa, du heter Kristiane, du! Det hadde jeg ikke tænkt, da du banket paa døren. — Jeg synes, du burde hat et kortere og lettere navn“, sa Prebensen og lo.

„Ja, jeg har ogsaa det. De kalder mig mest for Kiss“.

„Ja, se det kan passe!“

Erik, som stod ved siden av Kiss, hvisket — men saa høit, at alle hørte det:

„Vi kalder dig da ofte for tyksak ogsaa!“

Kiss blev rød og tok begge hænder op til kindene:

„Ja, det er dere det, men dere er ikke voksne vel?“

Alle lo, og nu var de likesom ikke længer saa fremmede for sorenskriverens; de hadde ogsaa ledd. — —

Det var tilbords med engang. Maten var færdig.

Alle foldet hænderne og bøiet hodet. — Barnene ventet at høre den kjendte bordbøn.

Men nei.

Baade far og sorenskriveren hadde nok glemt det.

Og Hanna begyndte at rusle ved anretningsbordet med stekefat og tallerkener.

Men Kiss, som hadde faat plads ved siden av sorenskriveren, nappet ham i ærmet og sa:

„Du har glemt at be Gud velsigne maten!“ Og paa far saa hun med et næsten triumferende smil. Han hadde jo ogsaa glemt det!

Det hadde bare hændt en eneste gang før. Det var dengang, de engelske herrerne spiste middag hos dem.

Far smilte og sa: „Kiss er vant til, at vi ber høit hjemme. Men du vet jo det, Kiss, at for Gud er det det samme, enten vi ber sagte eller høit“.

„Gjør som De pleier, De, Holstmark, er de snild. Ellers smaker vist ikke tyks — — nei — Kiss maten“.

Og far bad.

Nu var Kiss fornøid. Men hun maatte av og til kikke op paa sorenskriveren. Tænk at han, som var saa gammel, ogsaa kunde glemme.

Det var rart.

„Smaker det, barn?“ spurte fruén.

Hun behøvde nu slet ikke at spørre om det.

For hun kunde nok med sine egne øine se, at hendes gjester ikke var kostforagtere.

„Jo tak“, svarte de i kor med munden fuld av mat.

„Kalvestek er det bedste, jeg vet“, sa Erik.

„Og stikkelsbærgrøt liker jeg bedst av alle grøter“, sa lille Marie og sendte længselsfulde blikke bort til vaserne.

„End du da, Kiss? Hvad liker du bedst?“

Kiss saa bort paa mor:

„Kan jeg si det, mor?“

„Javist kan du, vennen min“.

„Jo, jeg liker bedst saa'n — saa'n — —“

„Naa?“

„Jo, saa'n stek, som vi faar av de dyrene, som —
som —“

Sorenskriveren lo.

„Hvilke dyr mener du?“

„Hun mener grisestek, det vet jeg, for da vi var hos onkel Mikael, fik vi det til middag, og da spiste Kiss saa masse atte!“ plumpet det ut av Erik.

„Ribbenstek heter det, for det er finere“, sa Kiss, „men det kunde jeg ikke komme paa med engang. Olga sa, at det var simpelt at si grisestek“.

„Hvem er Olga?“ spurte fruen.

„Olga er en av Kristianes veninder“, svarte far og nikket bort til Kiss.

Naar far sa Kristiane og saa slik paa hende, da visste hun, at nu ønsket ikke far mer passiar om den ting.

Resten av middagen førtes samtalen av de voksne.

Da alle var mætte, nikket sorenskriveren til far, og han takket Gud for maten slik, som han gjorde hjemme.

— — — —

Mens de voksne hvilte middag, fik barneflokket lov til at se sig om i haverne og ellers rundt om huset. De maatte bare love ikke at rope for høit — ikke klatre i trærne og ikke gaa i baat.

Det var ikke vanskelig at holde det løfte, for der var saa meget nyt at se og beundre, at de ikke fik tid til at tænke paa at gjøre noget ulovlig.

Sidst hadde de bodd i et stort murhus med en liten indestængt gaardsplads og gaten foran huset.

Her var det næsten som paa landet, endda det hørte til byen.

Det var ikke godt at si, hvilket der var gildet.

Toldboden hadde før været en gammel herregaard. Den store, toetages gaard hadde flere værelser, end toldkassereren behøvde, og derfor var hele første etage bortleiet til sorenskriveren, som ogsaa hadde sine kontorer der.

Stabur, bryggerhus, stald, vognskur og vedbod var forskjellige bygninger, og alle var rødmalte.

Gaardspladsen var stor og pen. Indimellem stenene vokste græs, og i det ene hjørne var en liten lund av asketrær.

Fra gaardspladsen førte en liten bakke op til haverne. Begge haver heldte mot syd, og derfor trivedes alt saa udmerket der. Fra toldkassererens have førte en tunnel under veien op til sorenskriverens have.

Begge haver var omgitt av høie gjærder.

For spaserende, som ikke visste om tunnelen, saa det ut som troldom, naar de et øieblik saa et menneske i nederste have, og et øieblik efter saa den samme person spasere i den øverste.

At springe slik fra den ene have til den anden, var til stor fryd for Kiss og Erik.

Eva og Bertha var optat av kastanjetræet i sorenskriverens have.

Det var et vældig træ med svære, sterke grener. Oppe i træet var der bygget et koselig lysthus med bænker og bord, og en trappe med rækverk førte dit op.

„Uf, at det ikke er i vor have“, klaget Bertha.

„Aanei da, Bertha! Vi har jo valnøttetræet i vor. Tænk i oktober er de modne!

Det skal bli moro, det!“

Ja, valnøttetræet!

Det var nok en raritet. Naar Bertha og Eva stod paa hver sin side av det, var det saavidt, de kunde ta hinanden i hænderne, — saa tykt var det.

I en av de tykkeste grener var der ophængt en huske med bret i — en erindring fra den forrige tolderfamilie.

Endnu hang valnøttene i tykke, grønne hamser. Det var saavidt, de kunde skjernes fra bladene.

Alle glædet sig til den dag, den første valnøtt faldt ned. Det maatte da bli rart at se valnøtter, som var vokset i deres egen have.

Bærene var allerede høstet, men hist og her stod et forglemt igjen, som snart blev opdaget av de ti barneøine.

Næste sommer var de da viss paa at faa en masse — stikkelsbær, ribs, bringebær og jordbær.

Plommetræet utenfor vinduet i barneværelset hang dryssende fuldt av deilige eggeplommer. Men det var forbudt at røre — idag iallefald.

Jo, dette var forandring, som sa seks!

Rent som et eventyr altsammen. De hadde aldrig eid mer til have, end nogen grønmalte kasser, som var ophængt paa verandaen derinde i byen, hvor de før hadde bodd.

I de kasserne hadde mor saadd blomsterfrø og sat persille og græsløk.

Tænk da nu!

Og saa bryggen med den lille baathavn tilhøire, hvor der allerede laa en liten grøn malt pram, som var *deres* pram.

Den store brygge foran huset var som skapt til kroketplads, og under den høie trætrappe var der et indelukket rum, hvor kroketspillet kunde ha sin plads.

— — — —

Da Hanna kom ut og ropte de smaa gjester ind til kaffe, var alle herligheter opdaget, og de begeistrede opdagere fik lov at fortælle om alt, mens fru Prebensens kaker blev gjort al ære paa.

Ja slik, at mor flere ganger satte store øine baade paa Erik og Kiss — men fru Prebensen smilte:

„Aa, la dem bare faa lov at spise, det er saa morsomt at se, hvor det smaker. — Og efter en saa anstrengende ekspedition fortjener de virkelig litt vederkvægelse!“

„Og naar dere nu har drukket kaffe, begynder arbeidet“, sa far.

Ja, pyt! Det var bare moro.

Blomsterpotter, smaaborde, stoler, sokler og andre lettere ting skulde de bære op.

Arbeidet gik med liv og lyst. Naar saa mange flinke hænder tok i, varte det ikke længe, før det altsammen nogenlunde var paa sin plads under mors kyndige og ordnende haand.

* * *

Da far beordret hele flokken i seng, spurte Erik, om de ikke først kunde sætte navn paa prammen.

„For ellers kommer jeg til at ligge saa længe vaaken og tænke paa navnet, at jeg ikke faar sove“.

Far lo.

„Aa! Jeg tror ikke netop, du behøver at frygte for søvnløshet, men — hvis enhver av dere har et navn at foreslaa, saa kan vi jo trække lod“.

Fire navne blev foreslaat: Rap, Alken, Svanen og Kvik.

„Bra navne allesammen“, sa far, „men vi kan nu bare ha ett!“

„Da foreslaar jeg, at vi tar forbokstaven i disse fire og sætter sammen“, sa mor, „saa faar vi R-A-S-K — Rask!“

„Bravo!“ ropte far — og alle var straks enige.

„Rask“ skal baaten hete! Og nu rask i seng, rol-linger!

Imorgen er det atter en dag“.

— — — — —

„Ak a mig“, sa Kiss med en god gjesp, da hun strakte sig i sin lille, hvite seng.

„Dette er akkurat, som vi skulde drømme, synes jeg. Synes ikke du ogsaa det, Marie?“

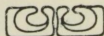
„Jo, det er saa moro, at — — —. Og jeg kan se sjøen, naar jeg ligger, jeg“.

„Mei tan aassaa se søen“, kom det fra den mindste seng. — Det var lille Halvdan, som ogsaa vilde ha et ord med i laget.

Men nu tok Gunda ordet og kommanderte:

„Ingen passiar mer! Si nu pent godnat og læg dere til at sove!“

Det behøvde hun ikke si to ganger. For Ole lukøie var alt kommen, og han bysset dem snart ind i søvnens arme, hvor de drømte saa deilig om alt det nye, de hadde oplevd den første dag.

KISS TJENER PENGER

Jamen var det gildt at bo paa toldboden. Det var sikkert det.

„Bare — bare jeg kunde tjene nogen penger“, sa Kiss til sig selv og spekulerede op og ned paa, hvordan det skulde gaa for sig.

Det var mors fødselsdag den femtende oktober, og Kiss vilde saa forførdelig gjerne gi hende en maaneskinslampe til at hænge i taket.

I bedstestuen var der en saa'n koselig krok med mange planter og en nydelig lænestol.

„Der mangler bare en maaneskinslampe“, hadde mor sagt engang.

Men en saa'n lampe var ordentlig dyr. Hun hadde været inde i glasmagasinet en dag og kjøpt en veke, og da hadde hun spurt butikdamen, hvormeget den matgrønne kostet, som hang utstillet i vinduet.

„Otte kroner og femti øre“, hadde hun svaret — og det var jo masse penger.

Men saa var den nu aldeles nydelig, da! Aa du! Hvor mor vilde bli glad.

Det var forresten ikke bare mor, som skulde ha present.

Gamle Cecilia paa Knatten — hun som strøk stive-tøi — hadde fødselsdag samme dag som mor.

Da Kiss engang hadde hentet fars stivetøi, hadde hun spurt, hvor gammel Cecilia var, og da hadde hun svart:

„Om vorherre vil, saa fylder je' tre og tres den femtende oktober. Men det er naa ikke godt aa vete, om je' lever saa længe da“.

„Hvorfor ikke det, Cecilia?“

„Aanei, ser du, je' har ofte saa vondt her under brøste'. Je' har vel faat det av al den strykinga“.

„Men hvorfor stryker du da, da?“ spurte Kiss.

„Hm — je' maa vel stryke, om je' itte ska sulte, sku je' tru. De fattige kronerne, je' faar ta kassa, rækker itte langt. Saa je' faar naa gjere det je' kan, me' je' e' saapas“.

„Kunde du ikke finde paa noget andet da — saa du ikke fik saa vondt i brystet?“

„Aanei, je' e' itte god for aa gjere no anna. Berre je' kun' ta det litt med lempe og itte drive saa hardt paa, saa veit du, det gjek nok lel“. — — —

Nu hadde Kiss tænkt, at hun vilde samle saa mange penger, at hun ogsaa kunde gi Cecilia en geburtsdagspresent — en blank tokrone skulde det være. Da kunde hun vel hvile sig mindst en dag, og det maatte vel hjelpe paa brystet! — — —

* * *

En dag, Kiss kom fra skolen, fik hun se en jagt nede ved Peder Jensens brygge. — Det var ikke netop noget rart ved selve jagten. Men det rare var, at en hel del gutter og piker stod paa bryggen og snakket med manden paa jagten.

Kiss skyndte sig ned for at faa vite, hvad der var paafærde.

„Det er Fille-Bernt, kjender du ikke ham du da!“
sa søn til slagter Linstrup.

„Hvorfor kalder de ham for Fille-Bernt da?“

„Skjønner du ikke det, at han kjøper filler og bein, da! Jern kjøper'n ogsaa, men det maa være ordentlig jern, spiker og laaser og saan't. Men han er ordentlig nøie paa det, skal jeg si dig.

Han ta'ke mot hermetiske bokser — dem hivern bare i sjøen“.

Kiss svarte ingenting. Stod bare og tænkte — —
nu kunde hun tjene penger!

Nei, noget saa kjækt.

„Saa faar dere være flinke til at samle mye rart da“,
sa Fille-Bernt, „og kom saa til mig, saa skal vi handle fint“. — — —

„Hvordan ben er det, han kjøper?“ spurte Kiss søn til Linstrup.

„Kjøtbein vel! Men saa maa de være kokte og ikke noget kjøt paa.

Jeg har solgt flere sækker jeg. Og naa har jeg saa mange penger atte!“

Han slog paa bukselommen, saa det klang bortover gaten.

Kiss gik hjemover i dype tanker.

Hun vilde samle baade ben og filler og jern — og da skulde hun nok faa baade maaneskinslampe og to kroner til Cecilia.

— — — —

Det var pandekaker og sviskesuppe til middag.

Mor stelte i kjøkkenet, og Kiss løftet laaget av suppe-terrinen for at se, hvad der var.

„Du mor! Kan vi ikke snart ha kjøtsuppe til middag — eller stek!“

Aa, kan vi ikke det da, mor!“

„Er det ikke dig, som er saa glad i sviskesuppe da, Kiss?“

„Jo — det er ikke for det — men — men — det maatte bare være saa deilig, om vi fik kjøtsuppe snart“.

„Aaja — det er ikke umulig det“, sa mor. Hun stod og stekte pandekaker i sit ansigts sved og tænkte ikke videre over Kiss's ønske.

Og Kiss var glad til. For hvis mor hadde spurt mer, var hun nødt til at fortælle, at hun skulde sælge ben til Fille-Bernt. Og saa vilde hun kanskje spørre, hvorfor hun kunde finde paa slikt — aa, du!

Hvad skulde hun saa svare!

Det var umulig at lyve for mor.

Det var akkurat som mor saa dem helt ind i hjertet.

Hvis hun bad Inga Kokke om at gjemme benene, saa fortalte hun det bare til mor, for Inga var saa fæl til at sladre.

Nei, hun fik nok tiggje kjøtben hos Hanna nedenunder og hos nogen andre piker, som hun kjendte. For eksempel hos Hannas søster, som tjente hos presten.

Jern var det værre at faa!

Men filler?

Dukkefiller hadde hun ialfald. Og det rigtig fine ogsaa.

Nogen var endda av silke.

Hun hadde tænkt at sy en kyse til Klara av den lyseblaa, som hun hadde faat av fru Prebensen, og Astrid skulde hat en bluse av den blomstrede, som hadde staat paa mors gamle sommerhat.

Men — pyt!

Naar bare Fille-Bernt betalte rigtig godt for dem, saa fik det ikke hjælpe.

Ja, det var sandt!

Hun hadde jo grøn plys, jo!

Den skulde nu Klara hat til jakke da. — — — Lyseblaa kyse og grøn plysjes jakke! Det vilde bli yndig til Klara, det! — — —

Kiss saa det altsammen for sig — og det var ikke frit for, at der kom taarer i øinene ved tanken paa, at al stasen skulde gaa til Fille-Bernt paa jagten.

Men — pyt!

Bare hun tjente penger, saa — — —

— — — —

Utpaa eftermiddagen banket det paa døren til Hannas værelse.

„Kom ind!“

„Tror du, nogen hører, hvad jeg sier til dig, Hanna?“

„Nei, langt ifra!“

„Jeg vilde bare spørre, om ikke du kan la mig faa de kjøtbenene, som blir igjen efter middagen hos dere, for jeg skal sælge dem til Fille-Bernt, ser du.

Han betaler saa meget for slikt — og filler og jern ogsaa — saa hvis du har noget saa'nt, vilde jeg nok svært gjerne . . . .“

„Men kjære dig, hvad skal du med de pengene da, Kiss?“

„Jeg skal hviske det ind i øret dit, men ikke si det til nogen“.

Saa fik Hanna vite om det altsammen, baade om lampen og om Cecilias vonde bryst.

Hun smilte forstaaelsesfuldt og lovet at gjemme alle kjøtben.

Det gik ofte paa, at de kokte baade kraft og suppe hos sorenskriverens, saa det var ikke litet at faa her, mente Hanna.

Filler var det værre med.

Hun havde lovet sin søster alle sine til filleryer — og jern — nei, det visste hun ingen raad med.

* * *

Lørdag, fjorten dage efter, mens mor og far sov middag og hendes søskende var i haven, spaserte Kiss avsted til Peder Jensens brygge med sorenskriverens store laagekurv paa armen.

Det var saavidt, hun orket den. Ret som det var, maatte hun sætte fra sig og skifte arm.

Men det gik da.

Hun visste ikke, at tre par øine fulgte hende, der hun drog avsted bortover gaten.

Hanna havde nok ikke holdt ord likevel. Der stod baade hun og sorenskriveren og frue og moret sig over handelskaren.

— — — —
Endelig var hun naadd frem til bryggen.

„Er'e bein, du har?“ spurte Fille-Bernt.

Kiss nikket og sa med en vigtig mine:

„De er kokte allesammen!“

„Lang hit da, saa faar vi se. Det greiaste var naa, om du hadde sæk da. Men saa lita som du er, bærer du vel e kørj lettære“.

Kiss stod der saa rød og sved, mens hendes lille hjerte banket i spændt forventning om alle pengene, hun skulde faa.

Fille-Bernt hang kurven paa vegten.

„Hm — det er — hm — fem, la mig se — seks kilo er det. Kørja veier jo ogsaa litt“.

„Jeg skal ikke sælge kurven!“

„Neivel! Jeg skjønner a det!“ lo Fille-Bernt — „men saa trækker vi fra det, som kørja veier. — Ja — ja — vi sier 50 øre da. Men da faar du ogsaa god betaling!“

En blank halvkroner blev lagt i kurven og Kiss tok imot med et straalende smil.

„Kjøper De ikke filler ogsaa?“

„Joda! Filler vil jeg gjerne ha. Otti øre sækken — eller e kroner, om den er godt stappa. — Har mor din nogen kanske?“

„Nei — — men — jeg har!“

Kiss trak frem en papirpose av lommen og viste ham dukkefillerne. Den lyseblaa silken laa øverst.

„Her har jeg nogen pene filler; det er dukkefillerne mine; men jeg kan godt sælge dem, hvis jeg faar nok for dem“, sa Kiss og saa op i Bernts ansigt.

Han smilte og ristet paa hodet.

„Nei, vesla! Det er for fine filler for mig det! Sy til dokka di du, jenta mi! Men kom med flere bein, saa skal du faa ti øre te' av mig“.

Fille-Bernt fandt frem en tøring av sin store, skidne skindpung og kastet den op i kurven.

Kiss neiet og takket, tok kurven paa armen og sprang hjemover med pengene vel gjemt i snippen av lomme-tørklæ. — — —

Dette var en god begyndelse.

Nu gjaldt det bare at faa fat i mange, mange ben.

— — — —

Da hun om kvelden hadde lagt sig og bad sin aftenbøn, føiet hun til:

„Ogsaa tak, kjære Jesus, fordi jeg har tjent saamange penger idag.

Og la sorenskriverens ofte ha kjøtsuppe. Amen“.

* * *

Hans Kristian, som hugget ved for sorenskriveren, hadde faat kusma, og den dagen, søsteren kom med bud, maatte Hanna til at hugge.

Kiss stod og saa paa.

„Det ser ordentlig let ut at hugge den veden der!“

„Aaja, den er saa tør og tynd, at den springer istykker næsten av sig selv. Men jeg kjender det naa likevel i armene da. — Det er længe siden, jeg behøvde at hugge, ser du, og nu er jeg jo litt op i aarene ogsaa“.

„La mig hugge litt! Bare en gang da! Det ser saa moro ut!“

„Hm — nei, det klarer du vel ikke“.

„Joda! Jeg har hugget mange ganger jeg, men vor huggestabbe er saa høi, den, og øksen er meget større“.

Kiss fik da endelig øksen og la et vedtræ paa stabben.

Hutsch! Det røk istykker ved første hug. — Saa tversover.

Heisan, det var ingen sak!

Fire pene, næsten likestore vedpinder blev lagt bort paa de andre.

„Ser du da?“

Kiss's ansigt var et eneste stort smil.

„Det er saa kjækt, at den gaar litt ned i midten, denne huggestabben. Derfor er det saa forførdelig let at hugge tversover“.

Kiss fortsatte med at hugge, mens Hanna stod med armene ikors og moret sig over den nye vedhuggeren.

„Kanske vi ikke behøver at faa fat i nogen anden, naar vi har slik flink kar i huset“, sa hun for spøk.

Men Kiss tok det alvorlig. Hun hadde netop kløvet et stort vedtræ paa langs og skulde lægge det tversover, da hun med ett stanset, saa paa Hanna med et betænkt ansigt og sa:

„Tror du, de vilde ha mig istedetfor Hans Kristian?“

„Jamen, var det nogen moro da, Kiss?“

„Jo! Saa fik jeg tjene noget vel! Du vet, jeg trænger endda mange penger!“

„Du faar gaa ind og spørre sorenskriveren selv da. Han har netop drukket kaffe, saa du træffer ham i stuen“.

Kiss fór avsted med en eneste gang. Den blaa kjolen var fuld av vedrusk, flettebaandet hadde hun mistet, og fletten var gaat op, og det lyse haar hang nedover skuldrene i vild uorden.

Men der var ikke tid til at tænke paa slikt som at pynte sig nu.

Det var saavidt, hun husket at banke paa døren.

„Er det Kiss? Hvor kommer du fra? Du ser jo ut, som du hadde været i slagsmaal?“

Kiss var rød før, men endda rødere blev hun.

„Jeg skulde — bare spørre — om dere hadde — faat nogen istedetfor Hans Kristian“, kom det hæslæsende.

„Nei, vi har nok ikke det, desværre; men kanskje du har en at anbefale os?“

„Ne—i! — Men—æ — *Jeg* kan godt hugge, for den veden er saa let at hugge, ogsaa er huggestabben saa

god, fordi den har det søkket. Og Hanna sier, at jeg greier det godt!“

To blaa øine saa spændt paa sorenskriveren, som gik frem og tilbake paa gulvet og dampet paa pipen.

„Hm — hm — — Naa, du vil altsaa være vedhugger da? — Har du da ikke nok armbevægelse i gymnastiktimerne? — Faa se paa armene dine!“

I en fart strøk Kiss de korte kjoleærmer saa høit op, som de kunde komme, bøide armene slik som hun hadde set guttene gjøre og sa:

„Se bare her! Jeg har da kraftige muskler!“

Da maatte sorenskriveren le. Og saa høit lo han, at fruen kom ind fra kjøkkenet for at se, hvad der var paafærde.

„Aa, det er Kiss, som viser mig sine armmuskler. Hun søker pladsen som vedhugger og armene skal nok være attesten hendes:“

Sorenskriveren klukket endnu av latter.

Kiss visste ikke, hvad hun skulde tro. Kanske de heller vilde ha en gut!

Men hun gav sig ikke.

„Hvis du har tid, kan du jo gaa med ut i vedskjulet, saa kan du se paa, at jeg hugger!“

„Ja — — det er vel bedst det da“.

Kiss foran, og sorenskriveren efter.

„Det er vist bedst, du staar litt unda, for den sprætter ofte“.

Nei, den sprat ikke. Det gik saa fint, saa fint.

„Jo, jeg ser nu, at du er flink. Saa jeg tænker, du faar faa pladsen. Men — — si mig, hvor stor løn skal du ha?“

„Jeg vet ikke, jeg. Hvormeget hadde Hans Kristian da? Jeg skal da hugge likesameget som han!“

„Har *du* bruk for penger da, Kiss?“

„Ja, jeg trenger mange penger, jeg“.

„Skal du kjøpe dig en fin dukke for de pengene da?“

Eller — —“

Kiss lo.

„Aanei! — — En dukke! — Ha, ha, ha! Nei, det er noget andet rart, men jeg kan ikke si det, for det skal være hemmelig!“

Sorenskriveren nikket forstaaelsesfuldt.

„Javel! Jeg skal ikke spørre mer. Men naar behøver du pengene?“

„Det er tidsnok, naar jeg faar de den fjortende oktober om eftermiddagen, før de stænger i butikkene“.

„Jeg skal huske det, Kiss“. Sorenskriveren gik ut av vedskjulet og smilte ved sig selv, men Kiss vedhugger var i fuldt arbeide. Det var jo ikke noget at vente efter, og nu hadde hun god tid til at hugge. — —

Men hvordan skulde hun bære sig ad, forat de andre ikke skulde faa greie paa det?

Kjötbenene hadde hun gaat med i fritimen om lørdagen nu de sidste gangene. Da var de andre paa skolen, og mor hadde det saa travelt.

Dette var meget værre. De vilde vel grave og spørre, hvormeget hun fik for at hugge, og hvad hun skulde bruke pengene til, ogsaa kunde gjerne mor faa vite det — da var det jo ikke det snus moro.

Med ett gik der et lys op for hende: Hun kunde jo be om, at ingen maatte spørre, hvad hun skulde med pengene! — Naar de først begyndte, saa var de saa fæle til at spørre og spørre — især Erik. For han spurte saa'n, at hun næsten bestandig kom til at si det, enten hun vilde eller ikke. —

Far ber jo Gud om alle ting, tænkte hun. Naar vi bare hoster, saa ber han, at vi maa bli bra, og dengang Marie hadde skaaret sig saa i fingeren, da bad far ogsaa, og hun blev snart bra.

Da hun hadde hugget op den veden, sorenskriveren hadde vist hende og lagt den i en pen haug, foldet hun hænderne og saa op mot den blaa himmel og hvisket:

Kjære Jesus! Vær saa snild og ikke la nogen spørre mig, hvad jeg skal bruke de pengene til. Helst ikke Erik, for han spør saa. Og vær saa snild og la mig faa saamange penger, at jeg faar nok til det, du vet. Amen.

— — —
Det var nogen dage efter.

Erik kom ind, mens hun hugget.

„Isch, aa dom du er, Kiss! At du vil hugge ved, du, som er jente, endda du ikke er nødt til det!“

„Jeg synes, det er moro, jeg“, sa Kiss og drev paa saa sveden randt nedover kinderne.

„Ja, det er fordi du ikke er nødt, det. Men hvis du var mig, saa syntes du ikke, det var moro, tænker jeg“.

„Pyt, du hugger jo bare litt, du, for far hugger det meste. Men jeg hugger alt, jeg“.

Kiss viste ikke, at Hannas søstersøn var nede om formiddagen og hugget — saa meget, at den store vedkassen under kjøkkenbænken blev fuld.

Og ikke Erik heller.

Far hadde set paa hende et par ganger for at forvise sig om, at hun ikke ødela baade sig og veden.

Men han var blit beroliget. Ja, han hadde endog klappet hende paa kindet og sagt:

„Lille, flinke, snilde Kiss“.

— — — Far og sorenskriveren hadde hat en hemmelig samtale, og far hadde faat noget vaatt i øinene, — men det visste jo Kiss ingenting om.

*

*

*

Det var den femtende oktober.

Hele familien var samlet om frokostbordet. Det var ikke ofte, det gik paa, men idag var det saa heldig, at ingen skulde paa skolen før klokken 9, og siden det var mors geburtsdag, hadde allesammen skyndt sig for at bli tidlig færdig.

— — — Klokken manglet to minutter paa halv ni.

Kiss hadde sine øine fæstet paa døren. Hendes smaa ører opfanget den mindste lyd fra kjøkken og gang.

Hun hadde sagt til frøkenen i glasmagasinet, at hun maatte sende maaneskinslampen før halv ni, saa mor kunde faa den, før de gik paa skolen, ogsaa hadde hun bedt, at gutten endelig maatte komme fremveien — ikke kjøkkenveien — for da kom han like ind i spisestuen fra gangen.

Frøkenen hadde smilt og sagt, at hun kunde være ganske tryk — alt skulde gaa efter ønske. — — —

Bare, bare de nu ikke glemte det! Eller — tænk, om han hadde sluppet kurven, og lampen var gaat istykker.

Hun kunde næsten ikke spise, saa spændt var hun.

„Men Kiss! Hvor smaat det gaar med dig, idag. Du har ikke spist mer end — —“

Det banket paa døren, før mor fik sagt mer, og ind kom først en diger hankekurv og derefter visergutten i glasmagasinet:

„Jeg skulde hit med denne lampa te fru Holstmark.“

„Til mig? Nei, du gaar nok feil gutten min, jeg har ikke bestilt nogen lampe!“

Kiss's øine straalte. Akkurat slik hadde hun tænkt sig det.

Gutten satte kurven fra sig, stod og dreiet luen mellem fingrene og sa:

„Jo, jeg gaar'a rekti. For jomfrua sa, atte jeg maatte gaa framveien og ikke ind i kjøkkenet“.

„Vi faar se, hvad det er fornoget rart da“, sa mor.

Hele flokken var sprunget op og stod sprækkefærdige av nysgjerrighet, da mor tok papiret bort.

„Jeg mener, det er en maaneskinslampe! Men hvad skal dette bety?“

Hun saa fra den ene til den anden — med et spørgende smil. Men hun fandt ingen forstaaelse.

„Er det dig, far?“

„Nei, mor, mig er det desværre ikke. Det er nok en, som har bedre raad — og bedre hjerte ogsaa, tror jeg“.

Og han tok fat i Kiss, som hadde gjemt sig bak fars ryg.

„Her har vi nok skjælmen!“

„Er den fra dig, Kiss? Det er vel ikke sandt?“

„Jo! Den er fra mig!“

Og hun lo og jublet, saa taarerne trillet.

„Aa — aa — aa —!“ kom det fra hendes søskende.

„Den er aldeles betalt mor! Jeg har tjent alle pengene selv! Du sa det engang, at du ønsket saa en maaneskinslampe!“

Kiss var saa ellevild, at hun tok Marie om livet og danset rundt med hende.

„Var det derfor, du hugget ved?“ spurgte Erik. — Men det fik han ikke svar paa, for hun havde mors arme omkring sig og saa ind i mors smilende, vakre øine, som lyste av glæde.

„Aa, du lille Kiss! At du kunde finde paa slikt! — — Og saa nydelig som den er! Netop den farven som jeg synes saa godt om.

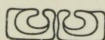
Jeg begriper bare ikke, hvor du har faat penger fra?“

„Det tænker jeg, Kiss venter med at fortælle, til dere kommer av skolen, for hvis dere ikke vil sitte igjen paa mors geburtsdag, saa maa dere nu pakke sammen og gaa paa skolen“, sa far.

„Uf, at vi skal paa skolen idag! Naa var det saa moro at være hjemme“, sa Marie.

Men paa skolen maatte de, og da mor lovet, at de skulde faa være med at hænge lampen op, naar de kom hjem, var de allesammen fornøid.

Men Kiss's øine straalte som to stjerner, og hun syntes hun aldrig i sit liv hadde været saa glad som denne morgen.

KNÆKKEN.

„Hvad er det fornoget, du gaar og slikker paa, Kiss? Det ser da høist besynderlig ut!“

Kiss, som sudde av alle kræfter, trak nu det „besynderlige“ ut av munden.

Det var en liten tingest, saa stor som en pekefinger og spids i den ene ende. — Den del, som Kiss hadde hat i munden, var mørkebrun, mens det, hun holdt i, var indtullet i hvitt papir.

„Aa! Vet du ikke, hvad det er da, far — det er knæk, det. Den er saa deilig, at — —. Du maa gjerne faa den, for jeg har spist fem før idag, jeg, og den der har jeg bare sudd litte gran paa“.

„Nei, mange tak! — Det eneste kunde være, at jeg tok den for at redde din lille mave. For du skjønner vel, at du ikke har godt av slikt slikkeri, barnet mit“.

„Aajo, far! Jeg har hørt, det skal være sundt for maven, for det er bare sirup, som er størknet, ser du!“

„Hm. — Størknet sirup — hvordan lager de den da?“

„Jeg vet det da, men jeg maa ikke si det for Bolette Persa. Hendes mor koker knæk, og hun tjener saa meget, sier Bolette, og nu har Bolette faat ny kaape ogsaa. — Men hvis andre fik greie paa, hvordan hun lager den, saa vilde mange sælge knæk, sier mor til Bolette“.

„Heter moren Persa, da?“

„Ne—i! Men manden het Persen, og derfor kalder de hende for Persa“.

„Hm. — men da passet det jo bedre at si fru Persen, da — eller madam Persen!“

„Nei, da kan de gjerne tro, det er fru Persen paa torvet da, far!“

Og konen til skomakeren paa Tangen kalder de for ma'm Persen“.

„Ja — ja, vennen min, men du maa ikke si Persa til hende, det liker hun nok ikke.“

„Nei“, sa Kiss. „Men vil du ikke ha den da, far?“

Kiss holdt endnu knækken mellom tommelen og pekefingeren.

„Nei, nei, spis den selv du! Men saa faar det være nok for idag“.

Far læste dagens nyheter og likte ikke videre at bli forstyrret da. Men han blev allikevel aldrig sint, om nogen av hans smaa rollinger slog av en passiar med ham.

— — Kiss tok knækken i munden igjen, slikket av fingrene, og snart var der bare en klisset papirbete igjen av hele knækken. Knæk var moderne paa skolen om dagen.

Der blev spillet om knæk, der blev væddet om knæk, og knækken laa i hauger under pultene, i lommerne og i penalusene.

Før hadde glansbillederne været det gildeste. Nu var de blit gammeldagse, og knæk var fineste mode.

Det var bare saa væmmelig, at lærerne og lærerinderne var begyndt at krige mot denne lille uskyldige, brune, søte knæk.

Krigen begyndte egentlig en formiddag i 5te klasse.

Det var i en skrivetime.

Bøker og penner var utdelt og lærer Knoff hadde skrevet med store, pene bokstaver:

„Høit henger de, og sure er de“, sa ræven.

Han vendte sig saa til klassen og bad dem række hænderne iveiret, mens han gikk rundt og saa etter, om alle var rene. Paa sin marsj mellom bænkeradene kom han til Erik, som netop hadde stukket en knæk i munden for riktig at kose sig i skrivetimen. — Han hadde først stukket knækken i munden forat papiret skulde løsne, saa han kunde anbringe den hel og holden i munden.

Han sat og strævet med at holde den i venstre kind med tungespidsen. Høire haand var klissen, men han rakte den allikevel frimodig op — den var da ikke skidden.

„Har du tandverk Erik? Du er saa merkelig tyk i venstre kind!“

„Nei“, svarte Erik med tyk stemme og blev sprutrød.

„Knæktandverk“, hvisket Gerhard, sidekameraten, men dog saa høit, at Knoff hørte det.

„Det er bedst, du gjemmer den knækken, til timen er slut, Erik“.

Erik tok den ut av munden med en vranten mine.

„Aa dom du var naa da, get“, sa Gerhard, da Knoff var utenfor hørevidden.

„Du er en sladrehank, du“, kom det sint fra Erik.

„Men du er ræd og dom, du! For du gjør alt det, som den Knoffeloffen sier, — — men — stakkers dig, du er naa saa hellig du, saa en kanke vente bedre“.

Eriks øine lynte, og et heftig svar laa paa tungen, da et „Stille der, gutter“, kom med tordenstemme fra læreren.

„Jeg skal vise dem, at jeg ikke er ræd“, tænkte Erik. Han vidste nok, hvorfor Gerhard hadde kaldt ham hellig.

Aa, den lumpne fyren!

Hænderne knyttet sig sammen, saa knokerne stod ganske hvite.

Gerhard hadde været hjemme hos Erik en aften, og efter aftensbordet hadde far som sedvanlig tat bibelen frem og læst et kapitel og bedt til Gud.

Efterpaa hadde saa allesammen — undtagen Gerhard — sunget „Jesus styr du mine tanker“.

Gerhard bare sat og saa fra den ene til den anden akkurat som, om det hadde været noget rart, de gjorde.

— — Erik skrev linje for linje, mens tankerne kredset om den andagten.

Isch! Hvor ekkelt, at far bestandig skulde læse om aftenen.

lallefald naar der var fremmede. Han kunde da gjerne la være da.

For det saa ofte ut som, om de fremmede blev flau, naar far sa til Kiss eller Marie:

„Saa er du snild og gir mig boken!“

Baade Erik og Bertha og Eva hadde bedt mor, om ikke hun kunde faa far til at la det være, naar nogen av deres kamerater var der.

Mor hadde blit saa alvorlig og svart:

„Hvis far opfyldte det ønske, barn, vilde dere senere i livet komme til at skamme dere ved far.

Snak med far selv og hør, hvad han sier“.

Nei, det vilde ingen av dem.

Det var likesom lettere at snakke med mor.

Ogsaa var det en ting til, som var ordentlig væmmelig.

Det var det, at far ofte spurte om det han læste — om de forstod det, og om de visste, hvor den og den byen laa henne i Jødeland — om den laa i Galilæa eller Judæa — og saant.

Næsten bestandig viste Kiss det, for hun — hun brukte kartet, naar hun læste bibelhistorie, hun.

Og da saa. — — —

Erik skvat op av sine grublerier ved, at det gik i døren, og vaktmesteren bad om Knoff vilde komme op paa kontoret til inspektøren.

Knoff gik.

„Vet du, aa jeg vilde gjøre, hvis jeg var dig, Erik“, sa Gerhard straks klassen var blit alene.

Erik saa bare paa ham med spørgende øine. Han gad ikke snakke.

„Jeg vilde spille den loffen et ordentlig puds. — Ikke vilde jeg taalt, at den loppingen skulde negte mig at spise det, jeg hadde i munden. — Men du tør vel ikke for de hjemme, du!“

„Tør, sier du?“

Erik før op. „Jo, du skal se, jeg tør! Har du bare en hyssing, saa — — jeg vet, hvad jeg vil, jeg“.

„Det holder jeg med dig i, Erik“, ropte flere av guttene. „Lad os faa litt moro naa!“

En masse hyssing fik han av Gerhard, som altid hadde paa lager. Faren var kjøbmand, og Gerhard var ikke nøie paa at putte hele nøsterne i lommerne.

Erik tok to knækker og gjorde fast i hyssingen med et litet mellemrum. — Fik saa en av de største gutter til at hjelpe sig med at faa hyssingen anbragt paa kartkroken over tavlen.

Der hang begge knækkene og dinglet.

Hyssingen blev saa ført ned bak tavlen. Derfra langs kateteret ned til pulten, hvor Erik hadde sin plads.

Knoff var endnu ikke kommet.

Erik saa paa forskriften.

Det skulde være moro at gjøre en forandring her.

Uten lang betænkning tok han svampen og strøk ut „sure“ og skrev „søte“ i stedet.

„Hurra!“ ropte guttene. „Det var fint gjort“.

Erik var med ett blit klassens helt. — Nei, noget saa moro, som naar Knoff nu kom!

Jamen var Erik kjæk!

Kanske de ikke var saa kristelige hjemme hos ham allikevel, tænkte en og anden.

Erik hadde altid været saant dydsmønster, han — kunde lekserne paa en prik — kom aldrig forsent — og ordentlig flink i gymnastik var han ogsaa. — Han var fine venner med Knoff. Tro, hvad Knoff vilde si nu?

Der kom han.

Alle 30 kroppene sat bøiet over skrivebøkerne og skrev og skrev.

Knoff drev op og ned paa gulvet. Stanset ved vinduet og saa ut paa gaten. Gik saa op til kateteret og satte sig og saa utover klassen.

Tavlen hang saa høit, at han ikke skjulte forskriften.

Guttene var sprækkefærdige av latter.

Der hang begge knækkene og dinglet, eftersom Erik trak i hyssingen. — — —

Et kraftig ryk!

Aa!

Begge knækkene bardus i hodet paa Knoff.

„Neimen — neimen — kjære, hvad er dette for-noget?“

Knoff hadde en vældig haarfylde, og midt op i denne laa begge synderne begravet.

Knoff blev sint.

Det var let at se. Men ganske rolig sa han:

„Hvem er ophavsmand til denne simple strek?“

Ingen svarte.

De sat bare og smaafniste nedover pultene.

„Nu vel. Ingen vil svare. Godt. Saa tar vi en for en. — —

Er det dig, Karl?“

„Nei“.

„Dig, Oskar?“

„Nei“.

„Gerhard?“

„Nei“.

„Erik?“

„Ja, det er mig,“ kom det fort og sint.

„Vel. Og alle dere andre var helt enig i denne fornøielse?“

Nogen forsøkte at le; men det gik ikke rigtig.

Isch! Det var jo ikke nogen moro, jo! — Saa rolig som Knoff var da!

Han var ikke heftig engang, var bare skrækkelig alvorlig.

Knoff gik ned av kateteret. Gik igjen frem og tilbake paa gulvet.

Med ett stanset han.

„Hm. — Er det dig, som har forandret min forskrift paa tavlen ogsaa, Erik?“

„Ja“.

„Jeg vil snakke med dig, naar skolen er slut. Du venter her, til jeg kommer“.

Uten et ord mere fortsattes timen i trykkende, pinagtig taushet, og da det endelig ringte, følte det som en heldig befrielse for dem alle, ikke mindst for Erik.

Ute i skolegården blev det fortalt under megen moro om Eriks bedrifter.

Erik selv gik sur og vranten om med hænderne i bukselommerne og ønsket, at den stunden sammen med Knoff var vel over.

Saa snild som Knoff var! Aldrig var han grinet og ekkel, som nogen av de andre kunde være.

Han gjorde aldrig nar av dem, som var dumme og — aldrig bandte han heller.

Men streng var han. Forførdelig streng. Tro om han vilde fortælle det til inspektøren?

Og til far?

Anmerkning i karakterboken selvfølgelig. Daarlig karakter for opførsel denne maaned — og han, som aldrig hadde hat værre end 1,5.

Den lusete Gerhard! Godt, at *han* ikke skulde over paa middelskolen, saa slap han da fri for ertingen hans der, heldigvis.

— — — —

Erik kom hjem en halv time senere end ellers og alle var færdig med at spise.

Baade far og mor saa straks, at han hadde oplevet noget.

De behøvde ikke spørre, for Erik sa straks: „Knoff skulde snakke med mig, da skolen var slut, derfor kommer jeg saa sent“.

„Jasaa“, sa far. „Ja — du og Knoff er vel bare gode venner, ikke sandt?“

„Jo, *naa* er vi gode venner“, sa Erik med et litet smil og blev rød.

„Men dere har altsaa ikke været gode venner, er det saa?“

Erik var ivrig optat med at spise. Det var bare far, mor og lillegut i spisestuen, saa han kunde jo like-saa godt fortælle det med engang.

„Ja, det var noget, han blev sint for i skrivetimen“.

Erik slubret saftsuppen i sig, saa det hørtes lang vei.

„Saa?“ sa far spørgende. Han sat med avisen, men Erik hadde paa følelsen, at han ikke læste stort.

Det var bare øinene, som var i avisen. Men godt var det, at han ikke saa paa ham, for da var det saa-meget lettere at fortælle.

„Jeg hadde en knæk i munden i timen, og den sa han, jeg skulde ta ut“.

„Og det gjorde du ikke?“

„Jo, men den var næsten halvspist“.

„Og saa?“

„Ja—a— saa — — saa skulde han paa kontoret, og *da* var det, det hændte“.

„Naa! — Da hændte der altsaa noget“.

Fars stemme var blit litt skarp. Erik sat urolig paa stolen.

Bare han vilde holde avisen for ansigtet endnu en stund!

„Ja, det var det, at jeg hang to knækker i en hys-sing over tavlen, ogsaa trak jeg i hyssingen, saa de dat ned i hodet paa Knoff, mens han sat paa kateteret“.

„Erik, Erik! Hvordan kunde du finde paa slikt! Fy for en skam! Ogsaa den snilde Knoff da“, ropte mor forskrækket.

Far sa ingenting, bare kikket paa Erik over avisen! Gutten var vist ikke færdig endnu, saa det ut til.

„Men *det* var ikke det værste. Det er værre det, som er igjen“.

Han forsøkte at ta det morsomt, men han fandt ikke den rette tone, og det slog ikke an hos far og mor.

Mor rystet paa hodet, og far sa ganske rolig:

„Og det var?“

„Jeg strøk ut et ord paa tavlen og satte et andet istedet“.

Da la far avisen fra sig, gik bort til vinduet, stod der med hænderne paa ryggen og saa ut.

Saa vendte han sig mot Erik, saa ret paa ham og sa:

„Du vet, at baade mor og jeg blir bedrøvet over at høre dette, inderlig bedrøvet blir vi, gutten min.

Det er saa ulikt dig, dette Erik. Og saa vidt jeg vet, er det den første skolehistorie, du har været mester for. — — Og jeg haaber, det ogsaa blir den sidste.

Men jeg er glad for, at du selv fortæller det, og jeg tror saa godt om dig, at du i bund og grund føler det som en stor skam, det, du har gjort idag.“

„Ja“, hvisket Erik.

Han strævet med de sidste skeer suppe og braaket svært med skeen; men for en gangs skyld slap han at faa nogen formaning av mor.

Og da far strøk ham over hodet, før det varmt igjennem ham:

„Aldrig mer gjør jeg slikt noget“.

Han reiste sig hastig, sa tak for maten og gik ind i gutteværelset med bøkene.

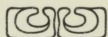
Herinde svælget han taarerne, som var begyndt at samle sig i øienkrokene. — — —

Om eftermiddagen gik far til lærer Knoff for at faa fuld greie paa hele historien.

Og han fik vite alt — baade om Gerhard, andagten og helligheten.

Men det fik aldrig Erik vite noget om.

VALNØTTENE.

En dag i slutten av oktober sat Kiss i valnøtthusken.

Hun svinget i fuld fart mellem himmel og jord, saa det suset om ørerne hendes. — Hun kunde ikke begripe, at Hanna fik kvalme, naar hun saa, nogen husket.

„Huff, jeg faar vondt, det er akkurat som jeg vil kaste op“, pleide hun at si.

Men endda hadde ingen set, at hun hadde kastet op, og de husket da hver eneste dag midt for øinene hendes.

Forresten sa mor ogsaa noget om, at hun ikke trodde, det var rigtig bra for „de indre dele“ at foreta disse luftfarter. Men hverken Kiss eller de andre følte noget ondt i „de indre dele“, og naar far sa, de kunde faa lov saa — — —

Allerbedst som hun sat og frydet sig over, hvor høit hun kunde komme, faldt der noget tungt ned paa hattebremmen — og derefter kladask ned paa jorden.

Der laa det. Et grønbrunt eple saa det ut som. Isch! Det var jo ganske klissent, — hun klemte saa haardt, at skallet, det tykke, bløte hylsteret, sprak, og indi laa den allernydeligste, velskapt valnøtt.

Bare litt lysere end de i butikkene var den.

Kiss's fingre var blit stygge, og hun tørret sig paa lommestørklæ. Men hvad fik hun se!

Lommetørklæ var blit brunflekket!

Der faldt en nøtt til — og endda en! — Den sidste hadde saa haard hams, at hun maatte stikke begge tommelfingerne dypt nedi for at faa den i stykker.

Den valnøtten var ogsaa den blekeste.

Saa tørret hun alle tre godt av i lommetørklæ og sprang ind for at vise sit fund.

„Ja, se nu begynder de at falde ned“, sa far, „saa nu faar dere passe paa at samle op efterhvert, og saa skal vi lægge dem paa gulvet i gjesteværelset — der er saa'n deilig sol, der blir de nok snart saapas modne, at vi kan spise dem“.

„Men hvordan ser fingrene dine ut, Kiss! Og lommetørklæ, da!“ sa mor.

„Ja, der har vi ulempen ved rariteten“, sa far.

„Hamsene har saa sterk brungrøn farve, at vi gjerne kan bruke dem til at farve med. Derfor foreslaar jeg, at Kiss og Erik blir ansat som faste valnøttesamlere, og saa faar dere et par gamle handsker av mor. De trækker dere paa, hver gang dere er ute og plukker nøtter“.

Det var mest for tøyets skyld, at denne forsigtighet maatte iagttas.

Om hænderne blev brune var jo ikke saa farlig.

Mor sa bestemt, at ingen fik lov at skrælle valnøtter uten hansker paa, og siden mor ikke netop hadde saa stort lager av gamle handsker, gik Kiss's og Eriks i laan de første dage, mens det endda var nyt.

Siden overlot de andre gladelig bestillingen til de to, som utførte sit arbeide samvittighetsfuldt.

Før de gik paa skolen om morgenen, var det gjerne fast regel at ta sig en tur i haven for at se, om nogen valnøtter var faldt ned om natten.

Disse blev da lagt i en kasse saalænge, til de kom fra skolen.

For hver dag, som gik, faldt flere og flere ned, og det vokste inde paa gulvet i gjesteværelset.

Gul og bitter var kjernen endda, saa det var ikke netop saa vanskelig at *se* uten at *smake*. — — —

*

*

*

En morgen kom Kiss styrtende ind fra haven og ropte:

„Aa! Der har været tyver i haven inat! Næsten ingen valnøtter, men en masse stener under træet!“

Ja, ganske rigtig.

En mængde smaa og store stener var strødd rundt omkring, og der var spor efter gutteføtter.

En brukket gren laa op i bringebærhækken og en lang stok var slængt bort i et blomsterbed.

Alt tydet paa, at der om natten hadde været flere krabater, som først hadde staat utenfor haven og kastet sten paa valnøttene for at faa dem til at falde ned og efterpaa klatret over gjærdet og forsynet sig.

„Snak nu ikke om dette til nogen, barn“, sa far. „Dette blir nok ikke sidste gang. Men naar de saa har forsynt sig et par nætter til, skal vi faa tak paa knegtene“.

„Kan vi ikke staa vakt inat, da?“ foreslog Erik.

Men far fandt det ikke værd at ha saameget bryderi og mente, at han nok skulde faa fakket dem allikevel.

Erik var næsten sprækkefærdig paa skolen. Han hadde den største lyst til at fortælle kameratene denne store nyhet: Tyveri i haven.

Men han husket fars formaning og tidde bom stille.

Da denne samme historie hadde gjentat sig to nætter til i haven, visste far, hvad han vilde gjøre.

En formiddag banket han paa døren til skoleinspektørens kontor, og efter en samtale med ham gik de begge ind i 6te gutteklasse.

Toldkassereren og inspektøren! Det var svært til besøk, tænkte guttene og læreren med.

Toldkassereren tok plads paa den fremsatte stol, og inspektøren gik op paa kateteret.

„Nu skal vi ha litt hoderegning, gutter. La os faa høre, hvor flinke dere er. — $2\frac{1}{2}$ snes egg skal deles likt mellem 5 gutter. Hvormange egg faar hver?“

De fleste hænder blev rakt iveiret. „Se! Det var jo bra! — Nu var det et andet spørsmal.

Hvormange av dere har vasket hænderne idag?“

„Jeg har — Jeg har — Jeg har“, lød det nedover klassen.

„Vel! Ræk op hænderne allesammen, saa vi faar se — frem med haandfladen!

Nei! Ingen hænder maa være knyttet! Begge hænder op!“

Inspektøren nikket til toldkassereren, som spaserte nedover og saa nøie efter hver haand.

„Her har vi den første!“

Han stanset ved en liten fyr med gløgge øine og en tyk, rød haarlugg. En brun haandflate stak uvillig op i veiret.

„Og du heter?“

„Nikolai Pettersen“.

„Vil De være saa venlig at skrive op, hr. toldkasserer!“

Tre par brune valnøttehænder blev fakket i den klasse.

Og synderne tilstod straks.

Med megen graat og hiksten kom det, at de hadde bombardert valnøttene med stene og efterpaa kløvet over gjærdet og puttet nøttene i lommerne.

„Det e'kke bare vors, der er da flere“, hikstet en liten lyshaaret.

Saa maatte de si navnene paa disse, og fra to 7de klasser blev resten av tyvebanden — to lange, sterke karer — ført ind i 6te klassen og blev stillet frem foran kateteret.

Der stod fem ynkelige figurer i gapestokken, lange og røde i ansigtet uden at turde se frit op.

Inspektøren holdt en liten straffetale til dem og sluttet med at si:

„Som dere altsaa ser, gutter, er dette natlige tyveri blit opdaget, idet tyvekosterne mot deres vilje har farvet hænderne og nu optræder som vidner, der ikke kan mot-sis. Nu kommer det an paa hvad toldkasseren agter at gjøre, om han vil melde dere til politiet eller ta saken i sin egen haand“.

„Siden guttene straks gik til bekjendelse, og det ser ut som, om de skammer sig og angrer, hvad de har gjort, er jeg villig til for denne gang at la naade gaa for ret og ikke melde dem til politiet.

Men — hvis det gjentar sig — enten med disse fem eller andre, da er det ikke én, som slipper fri.

Dette kan dere fortælle alle deres kamerater, gutter.

Dog kan jeg ikke la det bli hermed. Dere skal alle fem møte paa toldboden præcis kl. 6 i eftermiddag, og da skal dere faa den straf, jeg finder tjenlig. — Er nogen av dere optat, saa dere ikke kan komme da?“

Nei, ingen var optat med viktigere affærer, og de lovet at være præcis.

„Godt, saa har jeg ikke mer her at gjøre. Resten skal vi avgjøre i eftermiddag“.

Dermed sa toldkassereren farvel og gik. — — —

Hele klassen hadde under dette sjeldne skuespil sittet stille som smaa bævende mus, naar katten er ute paa jagt.

En og anden hadde daarlig samvittighet.

Der hadde været tuskhandel i frikvarterene, og de, som hadde byttet til sig valnøtter for andre rariteter, hadde nok forstaat, at de ikke var kommet i lommen paa en ærlig maate.

Men byttet hadde de allikevel. Derfor var de glad til, at guttene ikke blev spurt om, hvormange nøtter de hadde igjen eller lignende.

For da kunde det set farlig ut.

*

*

*

Kl. 6 præcis kom fem gutter pyntet og vasket nedover toldbodveien.

Tro, hvad han vilde gjøre?

Banke dem?

„Det har'n ikke lov te“, mente en av 7de klassingene.

„Aassen straf skal vi ellers faa da?“

Ingen visste at svare paa det. For anden straf end juling visste de ikke av.

Sitte igjen kunde de jo ikke, de var jo ikke paa skolen.

„Jeg trur naa, vi faar juling likevel, jeg“, sa den

lille lyshaarte i 6te klasse. „Se der nere gaar to av kontoristene, og de er ordentlig sterke. Han den lange er saa fæl te aa sparke fotball atte!“

Den rødhaarte med de gløgge øine tok sig uvilkaarlig bak.

„Det er godt, jeg la fire skrivebøker bak da!“

De andre lo, men han mente, at de kom nok til at angre, de ikke hadde gjort det samme.

„Der kommer'n“.

Toldkassereren kom venlig imot dem.

„Værsaagod gutter. Det glæder mig, at dere er præcise“.

„Det er for de atte di derre kontoristane kan hjelp'n og jule før de gaar hjem“, tænkte straks Nikolai.

Men, nei! De hilste paa toldkassereren, sa godaften og gik sin vei. — — —

Guttene blev placerte paa hver sin stol inde paa kontoret.

Toldkassereren sat paa sin store kontorstol slik, at han saa dem alle fem.

Nikolai stjal sig til at se efter, om der var et ris eller et spanskrør at opdage nogetsteds.

Nei — — —

Paa skrivebordet laa en stor bibel opslaat — det var det eneste merkelige.

Ja, han var jo kristelig, toldkassereren.

— — — —

En halv time senere gik fem gutter ute i haven og plukket op sten i en gammel bøtte.

Nikolai var den ivrigste. Han la sig paa alle fire for at se, om der ikke var nogen stener under bringebærhækken. — Og det var ikke frit for, at han grov op

stener, som hadde ligget der længe, før han tænkte paa valnøttene. — — —

Kiss og Erik stod i soveværelset og saa paa dem. — Far hadde strengt forbudt nogen at sætte sin fot i haven, saalænge guttene var der.

„Jeg synes, far er altfor snild, jeg“, sa Erik. „Ikke vilde jeg lat dem slippe saa let, det vet jeg“.

„Jamen far sa det til mor, han, at det var først om at gjøre at tale til det gode i guttene, akkurat det sa han, og — de faar nok bank hjemme, men kanskje ikke et alvorlig, kjærlig ord. Det sa han ogsaa“, sa Kiss.

„Men de hadde nu ikke hat vondt av juling allikevel da“, mente Erik.

Idetsamme kom han til at huske paa, hvor let han var sluppet fra den knækkehistorien — derfor tidde han stille, og ingen hørte siden, at han klaget over, at far var for snild. — — —

Guttene var færdige med sit havearbeide. En for en gik de bort til toldkassereren og tok ham i haanden og sa noget, som ingen anden hørte.

Saa lukket han dem ut haveporten, og da var de straks paa veien.

Uten at si et ord drev de opover mod Knatten, hvor de alle hadde hjemme.

Nikolai brøt først tausheten, idet han med et litet smil sa:

„Jeg kunde da la't vær't aa tat de skrivebøkerne, gutter!“

„Ja — der kan du se! Du fik ikke bruk for dem, likevel“, sa den lyshaarte.

Men at han ogsaa hadde forsynt sig med skrivebøker — det fik aldrig nogen vite.

SKIDRAGTEN

Det var fuld vinter — rigtig ekte vinter var det. — Det stod ikke bare i almanakken — slik som aaret før, da det støvet i gaterne første juledag, og alle gik og længtet efter sneen, som skulde rense luften og brede sit hvite teppe over den stakkars nøkne jorden.

Nei, iaar var det ikke slik. Hele naturen fortalte, at nu var den deilige, norske vinter kommen.

Sneplogen hadde laget kanaler med høie murer paa siderne i alle de store gater. — Det var ikke raad at gaa uten votter — det knitret saa nydelig under føtterne, og solen spilte i tusen, glitrende diamanter.

Nu var det skiføre, som sa seks.

Og saa gilde skibakker som her var!

Det var de svære jorderne ved Jamtvedt. De skraadde saa fint — der passet det baade for store og smaa, baade for flinke og ikkeflinke. — Der var alle slags bakker — bratte med svære hop for guttene, og lange som skraadde saa passelig, og hvor farten økedes, eftersom det nærmet sig bunden i den store gryten.

— — — —

Kiss hadde faat nye ski til jul. Riktig fine askeski var det — med store, fint bøide spidser og ordentlige paabindinger med rem til at spænde fast i lauparstøvlerne.

Det var første gang, Kiss hadde eid saa nydelige ski. Det var noget andet end de furuskiene, som bare hadde en skindstrop til at stikke føtterne ind i.

Nu hadde Halvdan faat dem. Han var begyndt at staa i bryggerhusbakken. Det var saavidt, det gled nedover med ham der.

Kiss følte sig ikke litet kry av de skiene. — Hver gang hun hadde været ute, feiet hun sne og isklumper av paabindingerne og satte skiene pent i gangen.

K. H. hadde far skaaret ut, saa det var virkelig hendes eiendom.

Bare en ting manglet. En ordentlig skidragt.

Bertha hadde faat ganske ny blaa med kulørte border, og Eva hadde faat en graa, som var sydd om av mors gamle kjole.

Den var pyntet med rød linning, stolpe og belte, og Eva var svært kjæk i den, naar hun fik den røde skiluen og de røde vottene paa.

„Jeg faar ingenting, jeg“, sa Kiss og satte trut og furtet.

„Vent til du blir større, Kiss“, sa mor, „saa faar nok du ogsaa“.

„Kan'ke jeg faa likesaavel som de da? Fordi om jeg er mindre! Akkurat som ikke det er like ekkelt at gaa med den tunge, væmmelige kaapen, om jeg er mindre end Eva og Bertha!“

Kiss's lille lyse ansigt, med smilehul i kindene og straalende blaa øine, var som forvandlet.

Med rynker mellem øienbrynene, slappe kinder og sure øine, saa hun slet ikke søt og snild ut.

„Husk paa, at du har de nye skiene, Kiss! Det er ikke alle smaapiker paa elleve aar, som har saa prægtige ski, maa du tro“.

Kiss svarte ikke, men tænkte i sit stille sind, at det kunde gjerne være det samme med skiene, naar hun ikke hadde skidragt.

Igaar hadde hun været sammen med Gudrun Strøm oppe i Jamtvedtgryten. —

Gudrun hadde blaa skidragt med broderte border paa. Hendes mor hadde selv brodert til hende. Aa! Saa snild mor hun hadde! —

Isch! Det var saa ekkelt, da Gudrun spurte, om det ikke var vondt at gaa paa ski med kaape paa.

„Nei, jeg synes ikke, det er noget tungt, jeg“, svarte Kiss.

Men indvendig var hun saa ærgerlig, fordi hun ikke hadde. Gudrun kunde jo gjerne tro, de var saa fattige, at de ikke hadde raad til det! — Isch! — —

Gudruns far var rik han, og Gudrun fik vist alt det, hun ønsket sig, tænkte Kiss.

Aa du, hvor deilig det maatte være at ha det slik som Gudrun.

Hun var eneste barn, hun.

Det maatte ogsaa være forførdelig godt, ikke at være saamange søskend.

Bare det at slippe at bruke kjolerne efter Eva og Bertha. Næsten aldrig fik hun ganske ny kjole.

„Vi faar sy om Evas og pynte den saa godt vi kan“, — saa het det næsten bestandig. —

Forresten — — de blev ofte pene. Frøken Juhler var saa flink til at sy og mor sa, at hun fik alting saa godt til.

Men — — Kiss drog et langt suk — — tænk at ha det som Gudrun.

Bare nye kjoler.

*

*

*

Det var frimandag. —

De fik lov til at ligge litt længer slike dage, men ordren lød, at den, som ikke var ved frokostbordet kl. 9, maatte spise i kjøkkenet — og kanskje faa kold melk til kakaoen.

Men da dette just ikke smakte saa godt, var det yderst sjelden, nogen dovnet sig saalænge, at de fandt spisebordet tomt, naar de kom ind. —

Idag var det ikke tale om at være syvsover. Fineste skiføre! ÷ 8⁰ celsius læste Erik paa termometeret utenfor spisestuvinduet.

„Idag skal det gaa strykende, kan du tro, mor! — Jeg maa ha litt niste med mig, for vi skal være længe borte. Helt rundt Heibø skal vi, og der faar vi kjøpt kaffe“.

„Kan du ikke ta smaapikerne med, Erik. Det maatte være saa morsomt for dem at faa den turen“.

„Nei, da mor! Vi skal bare være gutter, jo. Og jenterne gaar saa sent de saa — den eneste kunde være Kiss, for hun gaar *næsten* saa fort som en gut. Jeg sier *næsten* da, hører du, Kiss!“

„Puh! Tror du, jeg vil være sammen med bare gutter du, da. Forresten — det er ikke nogen morro at gaa paa ski, naar jeg ikke har nogen skidragt!“

Kiss sendte mor et fornærmet blik, som om hun vilde si:

Det er din skyld!

Mor saa det. — Hun smilte litt og sa: „Er du endda ikke færdig med den skidragsorgen din, Kiss. Det er bare de sidste dage du har klaget over, at kaapen er saa skrækkelig at ha paa.“

Før hørte jeg ingenting, og du var altid saa fornøid og glad, naar du skulde paa ski!“

„Det er meget varmere naa, saa!“

„Ha, ha, ha“, lo Erik. „Nei, naa maa jeg virkelig le! Er det varmere?“

Det er da heller koldere!“

„Jamen, det blir vel varmere i luften, naar det er over januar, vel? Tror du ikke, jeg vet, at solen staar høiere paa himmelen i februar end i januar da! Og da er det vel varmere, vel?“

„Nei, Kiss“, sa mor. „Det kan godt være omvendt. Det kommer jo an paa veiret forøvrig. Solen staar jo lavest i december, men da kan der godt være varmegra-der og søle, mens der i februar og mars kan være kna-kende kulde og sne.

Det vet nok du ogsaa, Kiss“.

Kiss saa tver og furten ut. „I allefald synes jeg, det er væmmelig at gaa med kaape paa ski. Det synes jeg.

— — Jeg vilde ønske, jeg var Gudrun, jeg. Hun faar alt det, hun ber om, hun!“

Mor svarte ikke noget til denne sidste bemerkning. Hun sat og stoppet strømper og var svært alvorlig.

— — — — —

Det banket paa døren. Det var Gudrun i sin vakre, blaa skidragt.

Hun kom for at spørre, om Kiss fik lov at være hos hende hele dagen. Først skulde de gaa sammen paa ski, og efterpaa skulde de være inde og leke.

„Faar jeg lov, mor?“

„Ja, vennen min, men ta med dig et par strømper, om du skulde bli vaat paa føtterne — og sommerskoene dine, saa du ikke gaar med lauparstøvlerne inde“.

„Det er ikke nødvendig“, sa Gudrun — „hun kan godt faa laane sko og strømper av mig“.

Fru Holtsmark vilde nu helst, at Kiss skulde ha med selv, og dermed blev det.

De skulde jo gaa forbi Gudruns hjem, saa de kunde gaa indom med pakken. —

„Farvel da, mor!“

Kiss slog armene om mors hals og kysset hende paa kindet.

„Farvel Kiss. God fornøielse!

Og vær nu endelig forsigtig i skibakken!“

„Ja, da!“

Kiss var straalende over indbydelsen. Hun glemte næsten at hun ingen skidragt hadde. — Og Gudrun sa ikke noget om kaapen idag, heldigvis.

Men du! Saa nydelig Gudruns skidragt var. Især naar de var ute i sneen. Men saa var nu Gudrun ikke saa svært flink til at staa paa ski!

Hun kavet med armene, og spriket med benene og gjorde altfor brede melder, og saa huket hun sig ned, naar det gik rigtig fort. —

Kiss var derimot en ren mester paa ski. Hun hadde en holdning saa kjæk, at en av Holmenkolløperne kunde ha misundt hende den.

Og hun klarte jamen telemarkssvingen. — Det var Erik, som hadde lært hende, hvordan hun skulde bære sig ad. — Og Kiss var ikke den, som tapte motet, selv om Erik stod tvikroket av latter de første gangene.

„Jeg vil lære det, Erik“, pleide hun gjerne si, og naar Kiss sa det, saa mente hun det.

I dag skulde Gudrun lære av Kiss. Men der blev ingen „sving“. Det blev bare fald paa fald.

Men moro var det allikevel, og baade lærerinde og elev lo i vilden sky.

Med straalende øine og røde kinder kom de hjem til middag.

Bordet stod dækket, og saasart de hadde byttet paa benene og vasket sig, gik de tilbords. —

Kiss foldet sine hænder og bad sagte Gud velsigne maten.

Gudruns far, en stor tyk mand med rød næse, lo og sa til Kiss:

„Tror du, maten smaker saameget bedre, om du ramser op de ordene?

Du lille hellige jomfru!“

Kiss saa forundret paa ham.

„Du ser saa forskrækket ut! — Hvad er det forresten du sier, naar du slik folder hænderne dine?“

„Jeg sier: Kjære Gud velsign disse gaver for os og giv os et taknemlig hjerte for Jesu skyld. Amen“.

„Hm — hm. — Men hvad skal nu saant tøv bety da! Ha, ha, ha! Som om vi ikke selv maa stræve for føden! Maa vi ikke selv tjene de penger, vi skal bruke baade til mat og drikke!“

Og han lo, saa de fete, røde kinderne ristet.

„Ti nu stil om det da, Strøm. Enhver faar gjøre som han vil i det stykke“, sa fruen og saa bort paa sin mand med et ærgerlig ansigt.

„Haa, haa! Blir du ogsaa from, Kathrine! — Huff! — Nei, slikt hykleri kan jeg ikke noget med. Fy! —“ og saa bandte han.

Kiss var blit ganske blek.

Hun saa fra den ene til den anden.

Gudrun bare lo.

„Spis da vel, Kiss! Det er ikke noget at bry sig om det, pappa sier“, sa hun høit.

Saa bøiet hun sig ned til Kiss og hvisket:

„Han er litt fuld, ser du. Derfor sier han saameget rart“.

Kiss sat bare og hakket i maten. Endda saa glupende sulten som hun hadde været.

Strøm trak op en ølflaske og skjænket til sig og fru.

„Dere skal ogsaa faa, smaapiker. Dette er gode saker! Drik bare!“ og han skjænket i begge glassene.

„Nei tak, jeg drikker ikke øl“, sa Kiss.

„Hvadfornoget? Drikker du ikke? Hvorfor ikke? Vil du svare mig paa det?“

„Fordi — fordi“ — — Kiss drog litt paa det.

„Naa, hvorfor drikker du ikke da?“

„Vi bruker aldrig øl hjemme. Far sier, at vand er bedst til maten, og det er renest, sier far“.

Strøm lo nu, saa hele kroppen ristet.

„Saa det er renere, du! Skaal da!“

Og han satte glasset for munden og drak ut, satte det saa haardt ned paa bordet og sa:

„Drik du da, Gudrun! Hører du! Nu skal du drikke!“

Gudrun lo og ristet paa hodet.

„Uf, nei da, pappa! Det er saa vondt saa! — Jeg liker det ikke, jeg“.

Faren bandte igjen. Men holdt endelig op at snakke om øllet.

Kiss sat som paa naaler. Dette var det værste, hun nogengang hadde oplevd.

„Gid jeg var hjemme“, tænkte hun. Og hun saa for sig allesammen rundt bordet.

— — — — Til dessert fik de kaker nedlagt i krem.

„Isch, for noget vassent skrap, du trakterer med idag, Kathrine“, grinte Strøm. „Kan du da aldrig lage en dessert, som der er smak i!“

Fruen svarte ikke. Hun holdt paa at forsyne smaa-pikerne.

„Hørte du, hvad jeg sa, Kathrine?“

„Aa ja, det er ikke vanskelig at høre en slik tordenstemme. Jeg synes virkelig det er skam, at barnene skal høre slik snak“.

„Er det skam, at jeg vil ha ordentlig mat? Er det skam, Gudrun?“

„Jeg synes, krem er deilig, jeg“, sa Gudrun og spiste av hjertens lyst.

Kiss hadde et svare stræv med at faa ned det lille gran, som laa igjen paa asjetten. — Og saa sjelden som de hadde krem hjemme! — — —

* * *

Endelig var da middagen over, og Kiss og Gudrun gik ind i Gudruns værelse for at leke.

Det var et nydelig litet værelse. Alt var malt i hvitt og guld — sengen, servanten, natbordet og kommoden. Foran sengen laa et deilig, bløtt, hvitt skind. — Vakre billeder hang paa veggene, og i det ene hjørne i værelset hadde hun sin dukkestue, som bestod av spisestue, soveværelse og kjøkken.

Første gang, Kiss saa al denne herlighet, hadde hun staat rent betat og kunde ikke se sig mæt paa det alt-sammen.

Der var kommet en klump op i halsen hendes, for hun hadde tænkt paa barneværelset hjemme og paa den dukkekomfyren med tre og et halvt ben — den hadde hun været saa kry av.

Men idag fandt hun ikke Gudruns skatte saa morsomme.

Hun satte sig i den lille hvidmalte gyngestol og gynet frem og tilbage.

Gudrun tok frem dukkerne. De skulde leke mor og far.

„Nu kan du være far, Kiss, saa er jeg mor!“

„Ja, men da vil jeg være *min* far“, sa Kiss.

„Ja, det kan du gjerne være! — — — Synes du ikke pappa er rar, naar han er fuld, Kiss?“

„Jo — — —. Far er aldrig fuld, han“.

„Nei, det er han vel ikke. Han er jo kristelig, han!“

„Er far?“

„Ja, det er han da! Det sa Marthe paa kjøkkenet“.

„Hvad er kristelig for noget da?“

„Kristelig vel! Vet du ikke det du da! Saanne som læser i bibelen og ber og gaar i kirken og saant, vel!“

„Jeg vil ogsaa være kristelig, naar jeg blir stor. Vil ikke du ogsaa, Gudrun?“

„Jo, det vil jeg, for det er bare de kristelige, som kommer i himmelen“.

„Ja, det er de, som er glad i Jesus og som er snilde“, sa Kiss.

„Ja, det er saa“, sa Gudrun. „Men la os leke nu da! Se der kan du ha begge dukkemændene, saa har jeg dukkerne. Ogsaa kan vi bytte siden!“

Leken var snart i fuld gang og „far og mor“ hadde stor fornøielse av at klæ av og paa sine smaa barn.

Senere ut paa eftermiddagen kom Marthe ind med chokolade og kaker.

Mens de spiste som allerbedst, hørte de høirøstet, heftig passiar i værelset ved siden av.

„Aa! Hvad er det, Gudrun?“

„Pyt, det er bare mamma og pappa, som trætter. Naar pappa har sovet middag, er han saa sint og griner for al ting, og saa skjænder han paa mamma, og da blir mamma ogsaa sint, og da sier de saa meget rart, at —“.

„Aa gid!“ sa Kiss og drog et dypt suk.

Hun sat med store, forskrækkede øine og bankende hjerte.

Det hørtes jo ut som, naar fulde folk paa gaten slos.

„Jeg maa vist gaa hjem jeg, Gudrun, jeg har ikke lært lekserne til imorgen!“

„Du kan jo læse hos mig, jo!“

„Ne—i! Jeg lærer bedre hjemme, tror jeg, og nu er det snart mørkt ogsaa“.

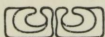
Det hjalp ikke alt det, Gudrun bad hende bli — hjem vilde og maatte hun.

— — Og hun *gik* ikke hjemover. Hun *sprang* — sprang opover trapperne, saa fru Prebensen lukket op døren for at se, hvem det var, som forglemte sig. Det var jo forbudt at springe i trapperne.

Med tøiet paa fór hun ind i stuen — like hen til mor, slog begge armene om hende og klemte hende saa haardt, at mor gav et litet skrik fra sig.

„Hvad gaar der av dig Kiss? Du er jo rent ellevild?“

„Aa, mor! Jeg er saa glad i dig og far og allesammen. Jeg vil tusen ganger heller være mig end Gudrun. Og jeg behøver ikke nogen skidragt, mor!“

I SOMMERFERIEN

Tiden gik forførdelig fort. Det syntes allesammen. Nu var det allerede sommerferie og snart et helt aar, siden de kom til toldboden.

I første etage ventet de besøk av to søstersønner fra Bergen, og i anden etage levde man i spændt forventning om, hvordan disse guttene vel kunde være.

Gunda barnepike var sikker paa, at de var nogen „nebbete onger“, som hun sa. For hun hadde engang tjent hos en grosserer i Kristiania.

Han hadde før bodd i Bergen, og de ongerne var saa ekle, som onger kunde være, sa hun. Hvori det nebbete og ekle bestod, kunde ingen rigtig faa rede paa.

Men en dag, da der igjen var tale om bergensguttene, sa Kiss:

„Du Gunda! Hvad var det fornoget de bergensbarnene sa, som var saa ekkelt, du?“

„Aa, de sa saa møe rart, de“.

„Si noget av det, da!“

„Jo — lissom naar de skulde si *hvad*, saa sa de *ka*, — og de *sa* det ikke, men de sang slik — *ka—a?*“

Kiss lo.

„Jamen derfor behøvde de ikke være ekle vel. Det maatte være moro at snakke slik, synes jeg“.

„Ja“ — vedblev Gunda — „men saa var det det da,

ser du, at jeg var forlovet med en, som het Ulrik dengangen, jeg. Han var endda bakersvend i et fint konditori i byen, og hvergang han kom op til mig, saa holdt de gutongerne spetakkel da, ser du“.

„Hvordan spetakkel? Saa de noget da?“

„Ja — a — —. Naar Ulrik sat inde paa kammerset mit, saa kan du tænke dig, at de stod utenfor og sang og gjorde nar, og det er da simpelt, vet jeg“.

„Hvad sang de da?“

„Ja — der er naa et fjeld derborte ved Bergen, og det heter Ulrikken, skjønner du. Og saa synger bergensmen'skene om det fjeldet. — Og et sted i den sangen staar det saa'n:

Sorgen forgik mig paa Ulrikken top.

Og saa kan du tænke dig, at det stod de grove ongerne og sang og skraalte utenfor døren“.

„Fik de lov av sin mor og far da?“

„Fik lov? Pyt! Tror du, de spurte om det?“

Han var naa forresten mest ute og reiste, grossereren, og frua orket ikke at holde styr paa dem, saa de gjorde næsten, som de vilde“.

„Syng saa'n, som de sang, Gunda!“

„Nei, det gjør jeg nok ikke — og saa var det naa rart da — han slog op med mig, Ulrik, saa det blev naa akkurat motsat av det, ongerne sang.

Forresten kunde det være det samme ogsaa, for han begyndte at drikke, gjorde'n — men gaa naa og læg dig, Kiss, ellers faar jeg ikke gutten til at sove, han ligger jo bare og glaner paa dig“. — — —

Men Kiss kunde ikke la være at tænke paa bergensguttene.

Tro om de ogsaa var saa uskikkelige? Og tænk, at de sa ka istedetfor hvad! — Det skulde bli moro at høre.

* * *

Bergensguttene var kommet.

Kiss hadde saavidt faat øie paa dem, da de fulgte sin bedstefar op i haven.

Kiss sat skjult opi lindehækken og læste i Asbjørnsens eventyr, da hun hørte en fremmed stemme, som sa:

„Du bedstefar, hvad slags træ er det store der med husken i?“

„Ja, det er et sjeldent træ, kan dere tro, gutter. Det hører egentlig ikke hjemme i vort kolde Norge, men i varme somre kan frugtene allikevel bli modne“.

„Frugtene?“ spurte begge guttene forundret.

Bedstefar lo.

„Frugtene ja, men hvadslags tror dere?“

„Er det valnøttetræ, bedstefar?“ spurte den ene. Han hørtes ikke saa viss ut, men bedstefar sa:

„Ja, ganske rigtig, Kristian! Det er et valnøttetræ. Sidste høst bar det ikke saa faa nøtter, som blev rigtig gode ved at ligge en tid i solen“.

Saa hørte Kiss, at gutten spurte sorenskriveren, om han trodde, toldkassereren hadde nogen nøtter igjen, saa de kunde faa se dem. — Mer hørte hun ikke, for da forsvandt de i tunnelen for at gaa op i sorenskriverens have.

Kiss følte sig næsten som en forbryder, der hun sat.

Hadde de set hende, kunde de jo tro, hun sat og lyttet. — — —

Der oppe i den store lindehækken, som vokset langsmed haven, var der slik prægig plads.

Der var lagt nogen bretter mellem to sterke grener, og der kunde en sitte som i en sofa med grenene til rygstøde og havegjærdet til fotskammel.

Jeg kunde jo ikke gjøre for, at jeg hørte, hvad de sa, tænkte Kiss. Og ikke kunde jeg springe ned, da jeg hørte, de begyndte at snakke, for da vilde det set ut, som jeg var saa nysgjerrig efter at faa se dem.

Tænk, hvor kjækt, at far hadde gjemt nogen valnøtter i en æske for at se, hvordan de blev, naar de laa en stund.

Og bergensguttene fik nok baade se og smake dem, det var hun ganske viss paa.

Tænk, at den ene het Kristian! Næsten akkurat som hende selv.

Og det var ham, som gjættet, at det var valnøttetræ. De snakket jo ikke saa rart allikevel.

R'en var anderledes — de skarret slik, som naar hun og Marie lekte, at de kom fremmede til hinanden.

Og saa var det likesom de sang, naar de snakket, og saa langsomt og tydelig som de sa alt! — Men „ka“ sa de nu slet ikke. Kristian sa jo „havadslags“.

Men kanskje det bare var, naar sorenskriveren hørte paa, at de snakket saa pent?

Kiss var ikke litet kry over, at hun var den første, som hadde hørt guttene snakke.

„Men jeg saa dem først“, sa Erik. „De hadde endda hvite busseruller med blaa matroskraver og blaa bukser, ogsaa hvite strahatter med strik i, som var fast i busserullen. — — Du mor! Saa'nne busseruller er ordentlig pene. Meget penere end mine randete!“

„Jasaa, gutten min! Men en hvit blir skidden paa en dag, og da er det ingen stas ved den lenger — og

desuten passer det ikke for en saa stor gut som dig at gaa med hvit busserul, synes jeg“.

„Ja, det er sandt, de er mindre end mig“, sa Erik og rettet sig op.

Saa det var vel bedst at ha blaarandet busserul likevel.

— — — —

Eigil og Kristian blev snart gode venner med dem i anden etage.

Gunda fik en lang næse, som Erik sa, for saa kjække, snilde og velopdragne gutter var ikke at træffe hver dag.

Og det maatte Gunda ogsaa indrømme.

„Tænk, de hilser, naar de møter mig i byen“, sa hun; „akkurat som jeg skulde være en fin frøken. — Nei, de skarvongene til grosserer Stenersen, de var nok nogen pøbelonger de, det skjønner jeg naa“.

* * *

En kvart mils vei fra toldboden laa en liten, vakker, løvklædd ø, Bjerkøen, med deilig, lang sandgrund mot vest.

Det var almindelig, at byens barn og ungdom om sommeren drog dit for at bade.

Paa nordsiden av Bjerkøen var guttenes badeplads, Nikkens strand, mens pikerne holdt til paa vestsiden, hvor der var længer ut til molbakken, og der var ogsaa flere kjække pladser mellem fjeldknausene, hvor de kunde klæ av og paa sig.

Gutte- og pikepladsene hadde været de samme saa langt tilbake, som nogen kunde huske.

Der var aldrig skrevet nogen lov om, hvor der skulde bades, og ingen bademester eller badekone passet heller paa, men intet av dette var nødvendig.

For ve den, der overtraadte den gamle, kjendte bestemmelse!

Kom der en baat roende lastet med gutter for at lande ved Nikkens strand, og der allerede var smaafrøkener i vandet, da blev der et spetakkel uten like.

Pikerne hylte, som om en fiende var paa jagt efter dem, mens guttene truet med, at hvis de ikke rappet sig det forteste, de kunde med at komme avsted til Langgrund, saa skulde de bli kaldt guttejenter, saalænge de levde.

Og det varte heller ikke mange minuttene, før de næsvise var paa flugt, og landets retmæssige herrer tok sit land i besiddelse.

Slikt hændte ikke ofte, — men naar det hændte, da var det, fordi enkelte smaajenter, som var rigtig flinke til at svømme, syntes, det var kjækkere at slippe at vasse et langt stykke ut til dypet.

Men gutter paa Langgrund?

Nei, det hadde aldrig hændt.

— — —

„Rask“ var allerede godt kjendt paa veien til Bjerkøen.

Naar der ikke var formeget vind, fik smaapikerne lov at ro over. — Der var to par aarer i prammen, saa det gik fort, naar to og to skiftet om at ro, mens en sat ved roret.

Men ror maatte de ha, ellers gik det i ziksak, og Marie var som oftest styrmand.

Naar Gunda barnepike var med, rodde hun hele veien, for hun var baade sterk og vant til at ro fra hun var liten.

Var vinden for sterk, blev der sorg over hele linjen, for da visste de, at der ikke var tale om at reise over.

Da maatte de gaa i badehuset paa Knatten. Men det var jo ikke at sammenligne med at bade paa den deilige, bløte sandgrund paa Bjerkøen. — Ogsaa tænk at sitte inde i de smaa, mørke rum og klæ sig — isch! — Nei, det var ikke det spor moro.

Paa Bjerkøen sat de paa de nakne fjeldknausene og stekte sig i solen og tok det ganske rolig. Der kunde de være saalænge, de vilde — ingen Olea badekone kom og banket paa døren og sa:

„Naa maa dere nøite dere; dere har næsten vær't en hel time“.

— — — Erik, Eigil og Kristian ventet til kl. 6. Da var far færdig paa kontoret, og han tok saa snekken og seilte over til Nikkens strand. Engang imellem tok han hele flokken med sig og satte damerne av paa Langgrund, mens han og guttene drog videre.

Men naar han saa kom tilbake for at hente sine damer, var det almindelig, at de stod i underskjørtet eller — hvad værre var — endnu laa og plasket i vandet.

Derfor fik Eva laane fars ur, og hun blev da sat til at passe paa, at alle var færdig, naar far kom tilbake paa det bestemte klokkeslet.

Men slik streng kustus behaget ikke de smaa frøkener, og naar undtas seilturen, var de ikke videre begeistret, naar far forkyndte:

„Idag kan dere vente, saa skal jeg ta dere allesammen med. Det blir netop passe damevind“.

* * *

Den første august var det Kiss's geburtsdag. Hun hadde faat lov at vælge, hvordan hun vilde feire dagen — haveselskap eller hele selskapet over til Bjerkøen.

„Jeg tror helst, jeg vil over til Bjerkøen, mor, for du vet, da kan vi bade, og det pleier bestandig være godt veir paa geburtsdagen min!“

„Ja, du pleier altid være et solskinsbarn, Kiss. Sol-skin var det den dag, du blev født ogsaa, saa vi faar haabe, det slaar til iaar ogsaa“.

Og solskin blev det. Straalende sommerveir og saa blikstille var det paa sjøen, at det kunde ikke bli tale om at seile.

„Heldigvis“, sa mor, for hun sat altid med hjertet helt op i halsen, naar de var ute og seilte. — Der kunde jo komme en av disse uberegnelige kastevinde og saa — og saa, ja, mor hadde mangen gang set det hele for sig i aanden :

Baaten væltet og hele flokken i vandet.

Idag skulde hun slippe den ængstelsen, og godt var det.

Far hadde leid kaptein Bendixens motorskøite. Kapteinen var saa elskværdig, at han ikke vilde ha noget for laanet av baaten. Toldkassereren kunde bare betale den bensin, som gik til, og saa skulde maskinisten være med og greie altsammen.

Det var bare at staa færdig paa bryggen. naar „tøf-tøf“ nærmet sig.

Bergensguttene og deres bedsteforældre med Hanna paa kjøpet var de fornemste gjester. Saa var det Gudrun Strøm og Thordis Wold, Kiss's skoleveninder.

Desuten var Bertha, Eva, Erik, Marie og Halvdan Holstmark indbudt, og disse sidste utgjorde en ikke liten del av selskapet.

Klokken tre blev hele flokken indskibet paa skøiten — derefter kom provianten. Den tok ikke liten plads

bare den, — men saa var det jo mat for en hel eftermiddag til ikke mindre end atten mennesker, maskinisten iberegnet.

Mor hadde nok hat det travelt, før det var kommet iorden. Men saa hadde hun nu den glæde at se sin lille Kiss i straalende humør. Hun hvisket til hende:

„Aa, mor! Jeg er saa forførdelig glad, for vi skal over til Bjerkøen! Ogsaa er det saa morsomt, at du og far er med, for da blir det meget morsommere der!“

„Ja, vi faar haabe det, vennen min“.

Mor og far glædet sig altid over, at deres barn helst vilde ha dem med paa sine fornøielser.

Men det var ogsaa ganske rimelig. For mor kunde spille piano som ingen anden; de hadde det ikke gildere, end naar mor satte sig til pianoet og spilte alle de kjække marsjer, og hele flokken marsjerte fra den ene stue til den andre.

I kjøkkenet nappet en og anden et blikspand eller et laag og brukte som triangel, og under musik og med sang gik leken med liv og lyst.

Far var en mester til at finde paa morsomme leker — helst stillesittende og slike, som der var noget at lære av, for eksempel egenskapsleken, ordsprogsleken og mange flere.

Smaapikernes veninder var ikke vant til, at deres far og mor var inde og lekte med dem i selskaper. Og de var derfor i førstningen generte, naar de kom til Holstmarks, men da de saa, at Holstmark og fruene var med paa moroen og selv hjalp til, da fandt de, at det maatte dog være det allerhyggeligste, om der allesteds var slike gilde forældre som her.

Gudrun Strøm saa især med store øine paa livet i Kiss's hjem.

Aa! Om hendes mamma og pappa vilde være inde, naar hun hadde selskap! — Nei, da gik de begge to ut for at slippe at høre paa al støien og overlot smaapikerne til sig selv og til Marthe.

Men Marthe tænkte bare paa at gi dem meget og god mat og brydde sig ikke om, enten de hadde det hyggelig eller ikke.

Derfor likte Gudrun sig godt idag — tænk hun skulde faa være hos Kiss helt fra klokken tre og til efter aftens!

— — — Fru Holstmark glædet sig over at se hendes lykkelige ansigt der hun sat med armen om Kiss's liv og sang av fuld hals sammen med de andre „Ja, vi elsker“ til akkompagnement av maskinen, som dundret ivei med sit tøv-tøv-tøv.

Men det generte ikke den muntre skare. Den ene sang avløste den anden, og før de visste ordet av, svinget de ind bak Hvittingtangen og landet ved Søren melkemands brygge.

Der stod Søren selv i fineste søndagspuds og hjalp alle smaaførkerne iland.

Litt ovenfor Søren's hus var der et litet jorde like i skogkanten.

Græsset var slaat, og der fik landliggerne lov at slaa sig ned.

Hanna og Inga kokke forsvandt i bryggerhuset, mens mor og Gunda dækket bordet paa græsbakken.

Traktementet skulde være en hemmelighet, og derfor blev de smaa gjester sendt op i skogen, mens denne vigtige akt stod paa.

Stor blev jubelen, da de blev ropt tilbords og fik se det indbydende bord og kjendte duften av — chokolade!

Alle trodde, de bare skulde faa kaffe.

For Gunda hadde jo sagt:

„Saa faar vi se at greie med kaffen da“, — men det var ogsaa sandt, for der var kaffe til dem, som vilde ha det.

En stor kringle tronet midt paa bordet. Der var skrevet med store sukkerbokstaver:

„Til Kiss!
Fra Eigil og Kristian.“

Og meget andet godt var der. Hjemmebakt julekake og hveteboller, Linkolnskake og Kajakaker og franskbrød med gjetost paa.

Det var nok saker, som kunde faa de sultne munde til at si:

„Aa! Saa deilig!“ — — —

Da alle var riktig mætte, slog sorenskriveren med teskeen paa koppen og sa:

„La os saa rope et tre gange tre hurra for geburtsdagsbarnet. Længe leve Kristiane Kathrine Holstmark! Hurra!!!“

Om det akkurat blev ni hurraer er ikke saa sikkert. Lille Halvdan kunde nu iallefald ikke tælle til 9 endda, og han ropte „huja, huja“ længe efter, at de andre var sluttet.

Efter en liten hvil drog smaapikerne til Langgrund for at bade, og far gik med guttene til Nikkens strand, som var like ved.

„Er det varmt vand idag?“ ropte Kiss, længe før de var kommet ned til stranden.

Jo da! Det var græsselig varmt!

I vandet krydde det av smaa og store i alle slags kulørte badedragter. Spruten stod høit tilveirs, og jubelen hørtes lang vei.

„Dere jenter hviner, naar dere bader, dere“, pleide Erik at si. „Det høres ut, som om det er liv om at gjøre, og hvis en av dere engang holder paa at drukne, saa er det ingen voksne, som hjælper dere, for dere skriker slik bestandig!“

Han hørte dem nok idag ogsaa, for det var blikstille og saa lydt, at de kunde høre hammerslagene paa den skuten, som blev gjort istand hjemme ved Snippetangen.

— — — Kiss var netop begyndt at vove sig paa dypet isommer for første gang uten svømmebelte — med Eva og Bertha i kjølvandet.

Kiss fandt det aldeles overflødig at ha disse barnepikerne, men det var paa mors bestemte befaling.

„Jeg flyter som en fjær, mor“, sa hun.

„Si heller, at du flyter paa fettet, saa sier du sandt“, sa Bertha, „for jeg har aldrig set nogen onge ha saa let for at flyte som Kiss“.

Bedre ros kunde ikke Kiss ønske sig, og hun var ikke litet kry. — — —

Idag skulde hun faa lov at gaa alene ut. „Men bare fem tak, ikke mer, hører du det, Kiss, og kom saa straks tilbake og hvil dig“.

„Pyt! Er det noget da! Fem tak! Det er bare saa langt, det!“ og hun maalte med armene.

„Ja, hvis du tar bittesmaa tak, saa“, sa Bertha.

„Aaja! Det er sandt — jeg kan jo ta lange tak“, og før de visste ordet av, var hun utenfor molbakken. — Fem kraftige tak, og hun vilde snu. Men da fik hun se noget skvætte og sprelle i vandkanten like ved.

Hval! — Nise! — Hai! før det straks gjennom hodet hendes og et skjærende skrik skar gjennom luften.

„Jeg dør! Jeg dør! Bertha! Hjælp, hjælp!“

Kiss laa og kavet i vandet, svømte ikke, bare slog om sig med armene, saa det sprutet. — Saa kjendte hun et fast grep i hver arm, og hun blev bugseret iland under graat og latter.

„Er du rusk da, Kiss? Hvad var det, du skrek for? Fik du krampe?“

„Aa — nei — aa“, hikstet hun og baade lo og graat — „nei det var et stort dyr, og det saa ut som det vilde bite mig“, og saa graat hun igjen ved tanken paa det skrækkelige dyr.

„Ha, ha“, lo Eva. „Se der, Kiss, var det slik?“

„Ja, der er det igjen“.

Men nu lo alle i vilden sky.

For det var en stakkars liten sild, som hoppet og danset derute. — Den hadde nok forvildet sig, stakkars liten, og ønsket sig visselig ut paa dypere vand, for slikt skraal og leven hadde den nok ikke hørt maken til.

„Aa! Er det sandt! Var det bare en sild! Aa gid! Og jeg trodde sikkert, det var en nise eller en hval!“

Saa maatte hun le, endda taarerne trillet nedover de runde kinder.

Hun hadde mistet lysten paa dypet for idag og var fornøid med at plaske inde paa grunden, og snart var hele forskrækkelsen over.

„Tænk, om du hadde druknet idag paa geburtsdagen din, Kiss“, sa Gudrun.

„Aa gid, det hadde været forfærdelig rart“, sa Thordis. „Jeg læste engang i avisen, at en liten gut døde paa geburtsdagen sin, og det var saa rørende, at jeg næsten fik taarer i øinene“.

„Ja, ogsaa hadde vi vel reist hjem med engang da“, sa Kiss.

„Og ikke havde vi faat aftensmat heller da“, fortsatte Gudrun.

„Nei, hør paa de ongerne, Bertha“, sa Eva. „Staar de ikke der og snakker om Kiss's drukning, som det skulde være den mest almindelige ting av verden!

Skynd dere nu at bli færdige, saa skal vi gaa i Grønlien og plukke jordbær. Der er en masse, sa Søren. Ogsaa skal vi ta med et spand til de voksne“.

„Men først maa vi vel spise nogen selv vel?“

Det var Thordis, som nok syntes, det hørtes svært ut at skulle plukke et helt spand til andre. Hvad blev der da til hendes egen mund?

„Aa! Du behøver ikke være ræd. Søren sa, at han hadde passet paa, at ingen andre fik plukke der, og da kan dere tro, der er en masse“.

„Ja, da skal vi skynde os!

La os se, hvem blir først færdig“, ropte Kiss, og drev paa, som hun skulde ha betaling.

Eksemplet smittet, og snart var de paa vei til jordbærpladsen.

„Aa — aa!“ var det første de sa, da de fik se denne uventede herlighet.

For der var virkelig aldeles rødt, hvor de vendte sig hen.

Og saa store, deilige, fuldmodne bær!

Thordis var elleveld. Hun plukket et her og et der og sprang fra de deiligste smørpotter for at plukke paa andre steder.

„Pluk rent, der du er vel, Thordis, ellers kommer du ingen vei“, formante Eva.

Men Thordis plukket nu paa sin egen maate, hun.

„Naar jeg sitter paa et sted og plukker, saa ser jeg

nogen andre, som ser endda bedre ut, og saa maa jeg ha dem, og naar jeg saa kommer derbort, ser jeg endda nogen andre, ogsaa maa jeg ha dem ogsaa“, lo hun og puttet det ene jordbær efter det andre i munden.

„De voksne har det ordentlig godt“, sa Gudrun. „Tænk bare at sitte og spise jordbær med ske istedenfor at gaa og bøie sig ned og plukke et og et“.

„Er ikke det moro det da?“ sa Kiss. „Naar jeg blir voksen, vil jeg springe i skogen og plukke bær og blomster allikevel, jeg“.

„Jamen, det kan du ikke, naar du har side skjorter — og nu er det moderne at ha slæp ogsaa, skal jeg si dig“.

„Isch, noget saa ekkelt! Nei, da vil jeg aldrig være paa moden“.

„Du er nødt til det, naar du blir voksen, Kiss. Og da maa du gaa med hansker om sommeren ogsaa, for at du ikke skal bli brun. For det er fint at ha hvite hænder, sier mamma“.

„Puh! Nei tak. Det vil jeg aldrig. Da kan vi jo ikke nogenting da, jo. Nei, jeg vil gjøre akkurat som jeg har lyst til, jeg“, sa Kiss.

Og da det jo var Kiss's geburtsdag, syntes ikke Gudrun, hun godt kunde si hende mer imot, endda hun var sikker paa, at det var som hun sa.

For dette hadde jo mamma sagt.

— — — —

To liter jordbær — modne, deilige, røde jordbær! Aa, hvor de duftet og saa indbydende ut.

De blev delt i fire likestore dele og lagt paa renvaskede rabarbrablade paa dype tallerkener. Da tok de sig saa godt ut.

Saa tok Eva sukkerkop og fløte og de andre hver

sin tallerken og bød sorenskriveren og fruene og mor og far.

Spør om de blev glædelig overrasket. Og slik som det smakte dem.

Bærplukkerne hadde sin største fornøielse av at se paa sorenskriveren og far, hvorledes de smattet med tungen og koset sig med hver ske, de tok.

„M — nam, nam, nam!

A — ak! Nei, skal vi virkelig spise altsammen da? Er det ikke meningen, at vi skal la litt ligge igjen paa hver tallerken?“ spøkte sorenskriveren.

Smaapikerne lo.

„Nei, det vilde vi ikke ha allikevel!“

„Ikke det? Ja, ja, saa faar vi vel forsøke at spise op da, men sandt at si føler jeg, at maven begynner at bli mæt før øinene.

Men hys! Hvad var det? Hørte dere ikke et skrik?“

Alle lyttet.

Jovist! Det kom nærmere.

„Aa, det er Kristian, han roper hjelp“, sa Kiss.

Alle sprang op. Men i næste øieblink kom gutten selv styrtende ut av skogen med Eilif og Erik i hælene paa sig.

De lo, men Kristian hylte:

„De spiser mig levende op! Bedstefar, hjelp mig!“

„Hvem spiser dig op? — Men saa si, hvad der er iveien da, gutter“, ropte far.

„Maur! Maur!“ ropte guttene. „Han har ligget i en maurtue, og nu kryr det over hele kroppen hans“.

„Stakkars gut“, ropte mor. „Faa ham i vandet, far“.

Ned til sjøen gik det i en fart, og far dyppet ham hel og holden med klærne paa under vandet et par ganger.

„Nu tænker jeg, vi har druknet dem“, sa far. „Nu skal vi faa av dig altsammen og putte klærne i vand“.

Silende vaat spaserte han op til huset. Ansigtet var rødt av graat, men nu begyndte smilet at vise sig, og da de andre saa det, saa maatte de ogsaa smile, og snart lo de allesammen av fuld hals.

„Vi faar finde fat i noget tørt til'n, mor“, sa Søren, „Noget tørt, ja“, sa Kirsten og lo. „Det har vi vel altid, men noget, som passer den karen, blir værre at finde“.

Imidlertid var guttene gaat ind i Kirstens kjøkken, hvor de fik de vaate klær av ham.

Hvert eneste plag blev puttet i en balje, og Kirsten hadde lovet, at næste gang Søren kom med melken, skulde Kristian faa tøiet igjen fint og strøket, som om ingenting var hændt.

Mens Kirsten og Søren rumsterte paa loftet efter klær, sat eftermiddagens helt indsvøpt i bedstefars regnkappe og fortalte om igjen og om igjen, hvor skrækkelig det føltes, da alle maurene begyndte at røre paa sig og bite av alle livsens kræfter.

„Men saa du ikke, at du satte dig i en maurtue da. gut?“

„Nei, det gjorde jeg vel ikke! Ogsaa var den jo næsten flat jo — saa rar maurtue har jeg aldrig set“.

„Ja, du hadde gjort den flat, før du fik se den, jo!“
Kristian lo.

„Ja, ogsaa kan dere tænke, at der laa jeg i god mak og saa op mot himmelen og spiste paa et blaabærris, og saa kjendte jeg, det stak hist og her, men jeg brydde mig ikke større om det; men saa blev det værre og værre, og tilslut var det, som det brændte over hele

kroppen. — Da blev jeg ræd, gut, og sprang alt det jeg kunde. Og slik som de bet og stak! Det er det værste, jeg har kjendt!“

„Og saa'n som du skrek da! Det hørtes ut, som et vildt dyr var efter dig“.

„Ja, der var jo tusen vilde dyr paa mig, og det kunde ikke været værre, om en løve hadde kommet, tror jeg“.

„Du da! Aanei, da hadde du vel skreket stemmen av dig da!“

— — — Kirsten kom med et helt fange klær.

„Ja, naa faar du ta, hvad du vil, bergenseren; men neimen om vi har en eneste guttebokse da. Jeg trudde, jeg hadde gjømt en etter'n Klaus, jeg; men jeg har nok git'n bort“.

„Pyt! La mig bare faa laane en av Søren, saa bretter jeg godt op. Og jeg kan vel gaa barbent? Jeg skal jo ikke gjennom byen, men like hjem til toldboden“.

Naar Kristian skulde gaa barbent, saa vilde Eilif og Erik ogsaa, omend Søren forsikret, at det slet ikke var nogen moro at stikke sig paa de korte græsstubbene, som stod igjen.

Men det brydde de sig ikke om. Det var kanskje baade første og sidste gang, de hadde anledning til at gaa barbent, og da var det bedst at benytte sig av det.

Da Kristian hadde presentert sig i sin nye skikkelse — renvasket fra top til taa — foreslog far, ut de skulde „røre litt paa sig“.

Dette forslag blev mottat med jubel, og et par minutter efter var leken i fuld gang.

Far var enkemand og Kiss og sorenskriveren sprang, som det gjaldt livet, for at beholde hinanden „iallefald et aar, Kiss“.

Men far var rappere tilfots, og han nappet selve sorenskriveren like for næsen paa hans lille egtemake.

Da det var fars og sorenskriverens tur at springe, var Søren enkemand.

„Sidste par — ut!“ ropte han, saa det ljomet.

I en stor bue sprang egteparret for at lure den lure Søren.

Men Søren hadde øvelse han og satte straks paa sprang ret tilvenstre, hvor han fanget sorenskriveren i sine kjærlige arme.

„Au, da! Klem mig ikke fordærvet, kjære kone, saa skal jeg være hos dig et helt aar“, ropte han i Sørens arme.

Og da Søren var viss paa sin fangst, tok han litt lempeligere tak og førte glædesstraalende sorenskriveren paa plads.

Bedstemor Prebensen maatte ogsaa springe, og hun og Eilif var trofaste i hele to aar.

„Saa blev der lekt „banke paa ringen“, „tredje mand i vind“, „væve vadmel“ og „kjærringa med staven“.

Men saa orket heller ikke far mer, og han kastet sig ned i græsset for at hvile.

„Nu maa du fortælle om din første tur tilsjøs, far“, bad Kiss, og da kunde han jo ikke si nei.

Ogsaa fortalte han om den gang, han var kahytsgut og skulde koke pudding i en muggen lerretspose, som hang opunder byssetaket.

Og om juleaften, da alle var fulde undtagen stuerten og han, og om slagsmaalet forut, og da kapteinen kom sjanglende bort til ham ved roret og sa:

„Du faar stelle med styrmanden du, Holstmark, for du er jo søn av en doktor, du“.

Saa tok stueren roret, og far vasket det stygge saaret i styrmandens arm, forbandt det og fik ham tilkøis.

Ogsaa blev der taake om naatten, og kapteinen laa og sov rusen ut og brydde sig ikke om skuten, saa hvis ikke far og stueren hadde været, var det nok gaat galt. — —

Dette hadde far fortalt manger gange før, men de blev aldrig træt av at høre. — —

„Ogsaa fortæl om den gangen du var i Ægypten og saa Josefs kornlader, far!“

„Nei!“ sa mor. „Det faar dere ha tilgode til en anden gang, for nu ser jeg, Inga og Hanna er færdige med aftensbordet. Derfor, værsaagod, mine damer og herrer!“

Det saa ikke ut til, at eftermiddagens oplevelser hadde svækket appetitten. Tvertimot.

Fru Prebensen hvisket til mor: „Jeg fatter ikke, hvor de faar plads til det altsammen. Det ser nærmest ut, som om der ikke er bund i dem. Se bare paa vore gutter. Jeg har aldrig set dem saa graadige!“

Fru Holstmark smilte:

„Aa, det er saa morsomt! Og husk, de er paa landet idag. Da er gjerne matlysten mange ganger større end ellers“.

Smørbrødet forsvandt ogsaa bokstavelig talt som dugg for solen. Men Inga hadde et uuttømmelig forraad i de store laagekurver, og derfra hentet hun baade egg, ost, pølse, røkelaks og meget andet, som smaker godt paa smørbrød. — —

Da alt var pakket vel ind, sa de farvel til de snilde melkefolk, som hadde tat saa vel imot dem og indskibet

sig i motorskøiten, som førte dem hjem til toldboden uten nogen merkelige oplevelser.

Eva og Bertha hadde været saa sikre paa, at noget skulde hænde, for de var saa overtroiske, at de mente, noget tredje rart maatte ske.

„Og det tredje blir bedst eller værst“, sa Bertha.

Det var derfor næsten som en liten skuffelse, da de la til ved bryggen og ikke hadde noget andet rart at fremvise end Kristian i Søren melkemands klær.

Men alle var enige i, at en slik gild første august hadde de aldrig hat.

*

*

*

Det var fint fiskeveir. Himmelen var let overskyet, og det blæste ikke.

„I slikt veir biter hvittingen, mor“. sa Erik. „Du kan belage dig paa stekt fisk tilaftens, mor, saasandt jeg heter Erik Koren Holstmark“.

„Vær ikke for sikker, hr. fisker“, sa mor. „Du vet, de kjære hvittinger er nogen lunefulde væsener“.

„Ikke idag, mor! Ikke idag!“ forsikret Erik og svinget med sit nye fiskesnøre.

„Fine greier her, ser du! Bedste sort alting og blaaskjællene og silden har jeg faat av Lars fisker. Og da mor!“

„Ja, det høres svært lovende ut. — Du har vel tænkt at gi de andre agn med dig?“

„Ja, da! Jeg har nok til alle, og forresten saa tar vi de første hvittinger, vi faar, og skjærer op til agn, ser du. Saa klarer vi os nok“.

Mor syntes, „Rask“ var forliten at ro ut med og foreslog, at de laante skjegten av far.

„Aa! Du er en perle, mor! Vil du spørre far da?“

Jo! De skulde faa den paa den betingelse, at der ikke fandtes saa meget som et flas igjen i baaten, naar de hadde gjort den ren efter sig.

Nei! De skulde vaske den grundig og laante en bøtte av mor til at ha fisken i.

„Ogsaa skal du faa fisken rensset! Bare at lægge den paa stekepanden med en gang.“

„Det er udmerket“, sa mor. „Vær nu bare rigtig forsigtig. Bertha! Du maa føre kommandoen, du er ældst!“

„Ja! Du behøver slet ikke være ræd; vi skal være saa forfærdelig forsigtige“.

Men mor stolte nu mest paa, at der var en, som vogtet dem, og i hans haand overløt hun altid saa trygt sine kjære barn, naar hun maatte sende dem fra sig. — —

De rodde efter fiskemerket sit. Erik visste saa vel, hvordan baaten skulde ligge. — Naar de holdt roret ret, skulde rorpinden peke ret mot den krokete furuen inde paa Hvittingtangen, og da skulde forenden netop sigte paa ytterste spidsen av Rodes gamle ishus.

Laa de slik, kunde de trygt kaste ilen ut. For nu var de paa den rette plads.

Erik delte ut agnene og bad dem være forsigtige og sætte godt fast.

„Hjertet i skjællet er bedst. Faar dere huket det godt fast, saa kan dere være skraasikre paa, at det napper“.

Det var næsten godt, at ikke Eva var med. — Hun hadde skaaret sig i høire pekefinger og maatte være hjemme.

Og det var virkelig nok at være fem. En agterut og to paa hver side.

Snøerne blev kastet ret over tolleangene og trukket op en favn fra bunden, og de sat nu og ventet paa det første nap.

Kiss og Kristian sat paa samme side med ansigterne vendt agterut. Kiss længst forut.

Pludselig nappet det kraftig i Kristians snøre.

Med et glædesskrik sprat han op og havde sluppet snøret, hvis ikke Erik hadde tat fat i det.

„Det nappet! Det nappet!“ ropte han jublende. — De andre skoggerlo, for de hadde jo set, at det var Kiss, som var hvittingen.

„Hys! Ikke hold slikt leven, ellers skræmmer dere jo fisken væk“, skjændte Erik.

Snøret var nu oppe, men agnene sat like hele paa krokene.

„Det var da merkelig“, sa Kristian. „Og saa kraftig som det nappet!“

Ny lattersalve.

„Det var bare mig, Kristian; men jeg skal aldrig gjøre det mere!“ sa Kiss angerfuld, da hun saa, hvor skuffet han blev.

Saa ordnet Erik litt paa agnene og ut med det igjen.

Men da nappet det for alvor. Nu kunde der ikke være tvil om, hvad det var.

„Fort dig gut, dra op, dra op!“

Med et av glæde rødmende ansigt trak han endelig snøret op. Ganske rigtig! En stor hvitting sprellet paa kroken.

„Ta den du, Erik! Jeg tør ikke!“ „Kom skal jeg ta den“, sa Kiss. Hun stak sit eget snøre mellem tæ-

derne, huket hvittingen av i en fart, gav den en kraftig dask i nakken og kastet den ned i bøtten.

Saa satte hun et stykke sild paa kroken.

„Nei, heller hjerte, Kiss!“

„Nei da, forandring fryder, skjønner du vel! Næste gang kan du ta et hjerte!“

Kristian lot gaa, men han mente, at det kunde gjerne været hjerte dennegang ogsaa, for det var jo ikke den samme hvittingen, han skulde ha op.

Nu hadde de faat blod paa tand, og enhver haabet at bli nummer to.

„Vent bare, nu begynder jeg for alvor“, sa Erik og satte friskt agn paa.

„Ikke vær altfor viktig, Erik“, sa Bertha. „Det kan jo hænde, det bare blir en knur eller en liten sypike“.

Erik blaaste.

„Aanei, mor. Slike simple folk vover sig nok ikke paa mit fine snøre!“

Et kraftig nap!

Med en færdighet, som selveste Lars fisker kunde været stolt av, drog han snøret op.

Det knurret og sprellet i vandskorpen, da en lang blaaligfiolet fisk med en skarp rand langs siderne visste sig for den slukørede Erik.

„Din torskete knur, der du er! Hvad har du at bestille paa mit fine snøre? Ja, nu skal du til straf bøte med livet“.

Efter nogen fortvilede sprel laa den død.

Bertha kremtet, og de andre lo dæmpet.

Det var bedst at være litt forsigtige, for næste gang kunde jo knurren avlægge en av dem en visit.

Kiss var mest utaalmodig. „Uf! — Jeg som har

saa'n fiskelykke! Ogsaa har jeg endda ikke faat saa meget som et nap engang!"

„Det er fordi du narret Kristian, det“, sa Erik.

„Jamen, jeg har jo angret jo!“

„Ja, saa faar du nok noget rart snart“, sa Bertha.
„Men jeg er sulten.

Sig mig, hvortlænge er det meningen, vi skal ligge her?“

„Til bøtten er fuld“, sa Erik alvorlig.

„Ja, da sætter vi dig og bøtten iland paa et skjær, og saa reiser vi hjem. Men først vil nu jeg ha mig et stykke mat“, sa Bertha og tok sit smørbrød op av lommen.

De andre undtagen Erik fulgte hendes eksempel, og det saa ut til at smake.

„Et nap dere!“

Det var Erik.

„Ja, nu er det en sypike“. Bertha kunde ikke la være at erte.

Men nei! En stor hvitting — endda større end Kristians.

Isch! Det var bare saa væmmelig, at der var kommen maneter paa snøret, og det brændte paa fingrene.

„Men blaas“, sa Erik.

„Ut igjen“.

Nu nappet det ogsaa hos Kiss.

Hun drog op. Nei! Bare kroker.

Agnene var tat. Men da hun kastet ut, bet det igjen, og med et straalende ansigt slængte hun en stor hvitting ind i skjegten.

„Nu begynder det at bli moro“, sa Kiss.

„Nu skal jeg gjerne være her en hel time til“.

„Se der kommer en stor skute og en dampbaat trækker den“, sa Kristian, som sat agterut. — Alle snudde sig, og hvad fik de se!

Virkelig! Der kom „Sjøgutten“, kaptein Bøhmers vakre barkskib, som Erik hadde hat en englandstur med ifjor.

„Vi roper velkommen hjem, naar den kommer nærmere“, sa Erik.

Da „Sjøgutten“ var like ved, ropte de allesammen: „Velkommen hjem, kaptein Bøhmer!“

Kapteinen kjendte dem og vinket. Skuten kom saa nær, at de kunde snakke med hverandre, og kapteinen bad dem komme ombord, saa kunde skjegten hænge paa slæp. De kunde saa reise med ind til „Ballastskoffa“ og der gaa ombord i trækbaaten og med den reise tilbake til toldbodbyggen.

„Ja, ja, tusen tak“, ropte de i munden paa hverandre.

Men Erik rystet paa hodet.

„Jeg tror ikke, jeg kan, for jeg har lovet mor, at hun skal faa stekefisk til aftens, og nu er det netop begyndt at nappe saa godt“, ropte han over til kapteinen.

Han vilde nok helst ombord, men han forsøkte at se kjæk ut.

„Nei, vet du hvad, Erik. Du faar la fisken fare for idag. Du skal faa noget andet rart med dig hjem til mor istedetfor — det skal jeg love dig“, sa kapteinen og gav ordre til at fire faldrepstrappen ned.

Og Erik maatte gi sig.

Bertha var alt begyndt at trække op ilen, og de andre satte sig til aarerne.

Kursen blev saa sat for „Sjøgutten“, og de rodde av

alle kræfter. Saavel pikerne som guttene hadde gaat i skibstrapper før, saa det varte ikke længe, før de alle var ombord og skjegten bundet godt fast.

„Ha litt vand paa fisken i bøtten, er De snild“, ropte Kiss ned til matrosen, som ordnet med skjegten.

Gutten lo, idet han saa paa den store fangst: 1 knur og 3 hvittinger.

Men han gjorde allikevel, som hun bad om, og saa fik fiskene sig ogsaa en seilads — i sinkbøtten. — —

„Saa faar dere først bli med ned i kahytten da, mine damer og herrer, saa skal dere faa litt at styrke dere paa efter fisketuren“.

En stor krukke jordbærsyltetøi og en kjæksboks blev sat paa bordet.

„Liker dere slikt? Du Kiss?“

Et eneste smil var svaret.

Stuerten kom med dype tallerkener og spiseskeer.

„Ja, nu maa dere spise saameget, dere har lyst paa. Ogsaa undskylder dere nok, at jeg maa op et øjeblik.“

Kaptein Bøhmer var en ekte sjømand av det gode, gamle slaget. Morsom og spøkefull — med brunbarket ansigt og tykke buskede bryn over de venlige, lyseblaa øine.

Erik kunde aldrig glemme den turen til Hull ifjor. Alt det, han da fortalte ham, og alle de steder, kapteinen viste ham baade i Hull og Grimsby.

Erik følte sig derfor halvt som hjemme ombord paa „Sjøgutten“.

Da Eilif med den mest alvorlige mine av verden spurte ham, hvormeget han trodde, det gik an at spise, uten det var skam, svarte han:

„Vi kan ganske trygt spise op alt det, som er i

krukken. For jeg vet, at han har saa'n masse syltetøi. Og han liker bare, at vi spiser. Det vet jeg. Bare spis dere! Det blir længe til dere faar slikt noget igjen!“

Og det kan hænde, de spiste! Bertha sat ganske som i feber.

„Jeg tror, dere er gale jeg. Det er stor spot og skam dette! Hold op gutter! Hører dere! — Ja, nu gaar jeg min vei, saa skal han da ikke tro, det er mig, som har været saa graadig“.

Men da kapteinen kom ned og saa, at der endnu var syltetøi igjen i krukken, sa han:

„Dere slutter vel ikke saa snart? Nei, da var vi to flinkere til at spise syltetøi, Erik, ikke sandt?“

„Jeg tror ikke, vi klarte mer, end vi har klart idag“, sa Erik og lo.

— — „Næste gang er det vel din tur at bli med over“, sa kapteinen til Kiss.

„Aaja! Det maatte være skrækkelig morsomt“, sa Kiss og svinget sig rundt, som hun pleide, naar hun blev glad for noget.

„Men kan De ha smaapiker med da?“

„Ja, hvorfor ikke?“

„Jeg trodde ikke, de kunde klare sig paa sjøen. Men jeg er forresten ikke sjøsyk. — Da vi reiste fra Kristiania var det svær sjø, men jeg kastet ikke op.“

„Nei, jeg tror nok, du er tapper. Og blir det riktig fælt veir, saa surrer vi dig bare fast til køien, og saa faar du ligge der, til uveiret er over“.

„Aa—aa—. Nei, jeg tror ikke, jeg tør reise alene“.

„Nei, nei! Du kan jo ha Bertha med som barnepike. Det er bedst vi straks gaar op, saa lærer Erik dere navigation. Han er alt en helbefaren sjømand.“

Vil du paata dig at forklare kompasset for dine søstre — vore vordende matroser!“

Erik rystet paa hodet.

„Ikke mens De hører paa, vil jeg“, sa han og sprang undav for taugtampen, som kapteinen truet ham med.

„Se slik gaar det, om nogen negter at lystre! — Tør du *saa* bli med, Kiss?“

De var nu kommen til „Ballastskoffa“ og maatte si farvel til „Sjøgutten“.

Sammen med kapteinen gik de ombord i trækbaaten, som tok baade dem og skjegten med til toldbodbryggen.

Erik saa nok, at kapteinen hadde to store pakker under armen. Tro, om han virkelig husket sit løfte?

Han sa iallefald ingenting, og Erik var ikke den, som spurte.

Men da de skulde gaa iland, stak kapteinen en pakke til Erik, idet han sa:

„Se her, Erik, har du en liten erstatning for fisken. Og hils *saa* din mor og far fra mig!“

Vips var han iland og skyndte sig hjemover til sine, før Erik fik tid at takke ham.

Men fiskerne gik først i baaten og gjorde den fint rent, som de hadde lovet far. — Saa slog Erik vandet av bøtten og la pakken ovenpaa sin og Kiss's hvittinger.

— — — „Sandt at si maatte dere gjerne komme hjem med slik fangst hver gang“, sa mor, da hun aapnet pakken. For indi laa der en pakke med fineste engelsk te og to bokser „Pine apples“, de bedste syltede frugter, mor visste. Desuten en stor pose skibskjeks til barnene.

Saa fik katten lov at kose sig med fangsten, og enhver hadde da faat litt for sin gane.

Men Erik var allikevel ikke aldeles fornøiet:

„Blir det fiskeveir imorgen, reiser jeg ut alene, mor, og da skal jeg komme hjem med fisk, selvom alverdens kapteiner ber mig ombord for at spise syltetøi“.

*

*

*

Paa bryggen stod der pakkende fuldt av folk.

Postbaaten var ivente for vestgaaende og smaa og store, benyttet anledningen til at faa sig et glimt ind i den verden, som bodde utenfor deres egen lille by.

Nede ved døren til venteværelset finder vi vore venner fra toldboden. Men de har ikke det sedvanlige lyse, straalende humør idag.

Der er likesom en dæmper paa glæden. — Eilif og Kristian er i reisedragt med reisevæsker over sjømandsjakkerne. Matrosluerne sitter saa kjækt paa de lyse hoder, og ansigterne strutter av sundhet.

„Er dere glad, fordi dere skal reise?“ spør Kiss.

Guttene ser op paa bedstefar og smiler, som de vil si:

„Du faar svare for os, bedstefar, for du forstaar os nok“.

Og bedstefar forstaar dem.

„Jeg antar, Eilif og Kristian vil svare dig omtrent saa, Kiss: Vi er glad og taknemlige over, at vi har faat tilbringe en saa deilig sommer her, men vi glæder os ogsaa meget til at komme hjem til far og mor og søskende og fortælle dem, hvilke elskværdige venner og veninder vi har faat i den lille, vakre by. Ikke sandt, gutter?“

Begge nikket paa hodet. Dampskibet la nu indtil, jandgangen blev lagt ombord, og de sidste haandtryk blev vekslet.

„Husk endelig prospektkortene av Haakonshallen og Walkendorftaarnet“, ropte Erik.

„Og Ulrikken til Gunda og fisketorvet til mig!“ ropte Kiss.

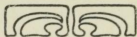
„Ja, vi skal nok huske det altsammen“, sa guttene; „men saa maa dere huske at sende igjen!“

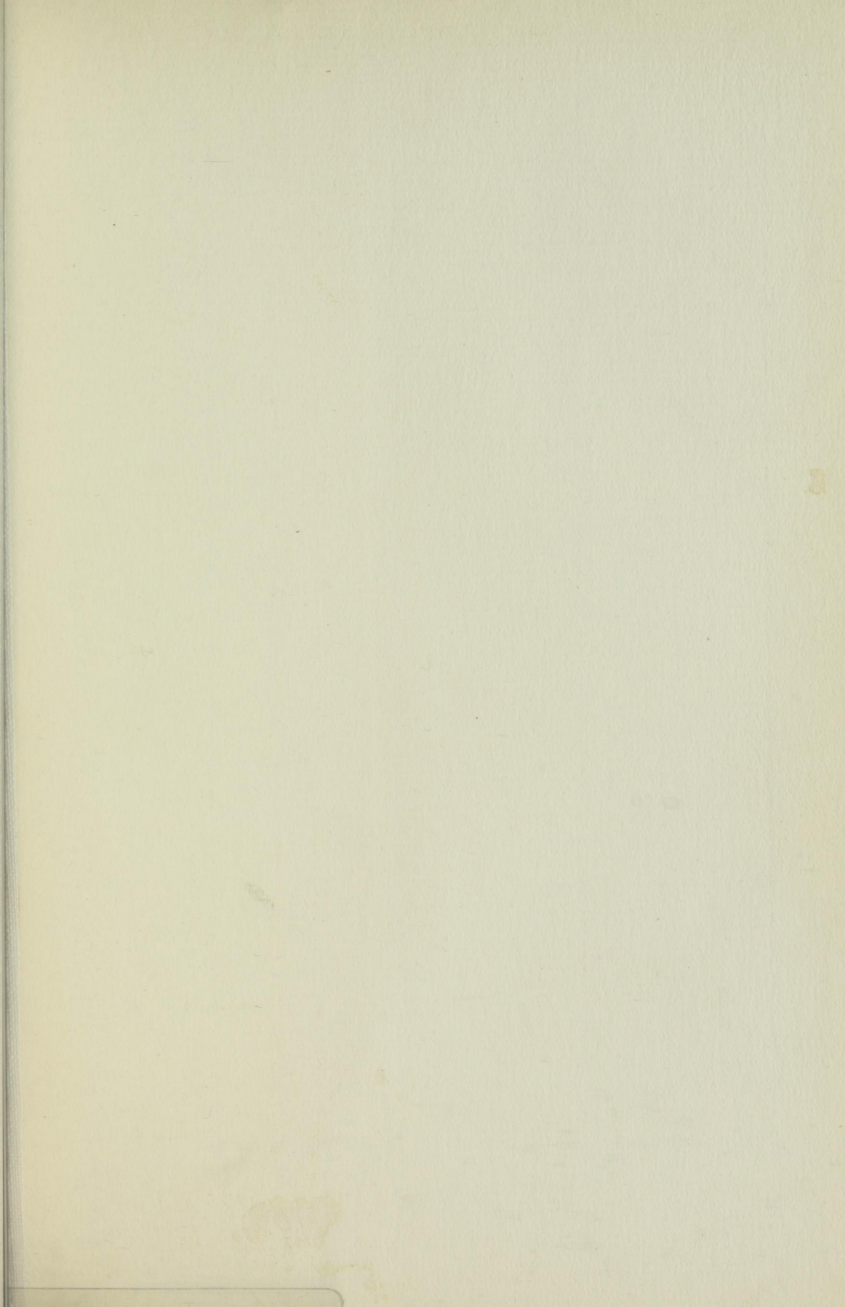
Det ringte for tredje gang, og skibet begyndte at bakke.

Der stod de begge saa stramme og kjække ved rælingen og viftet med luerne.

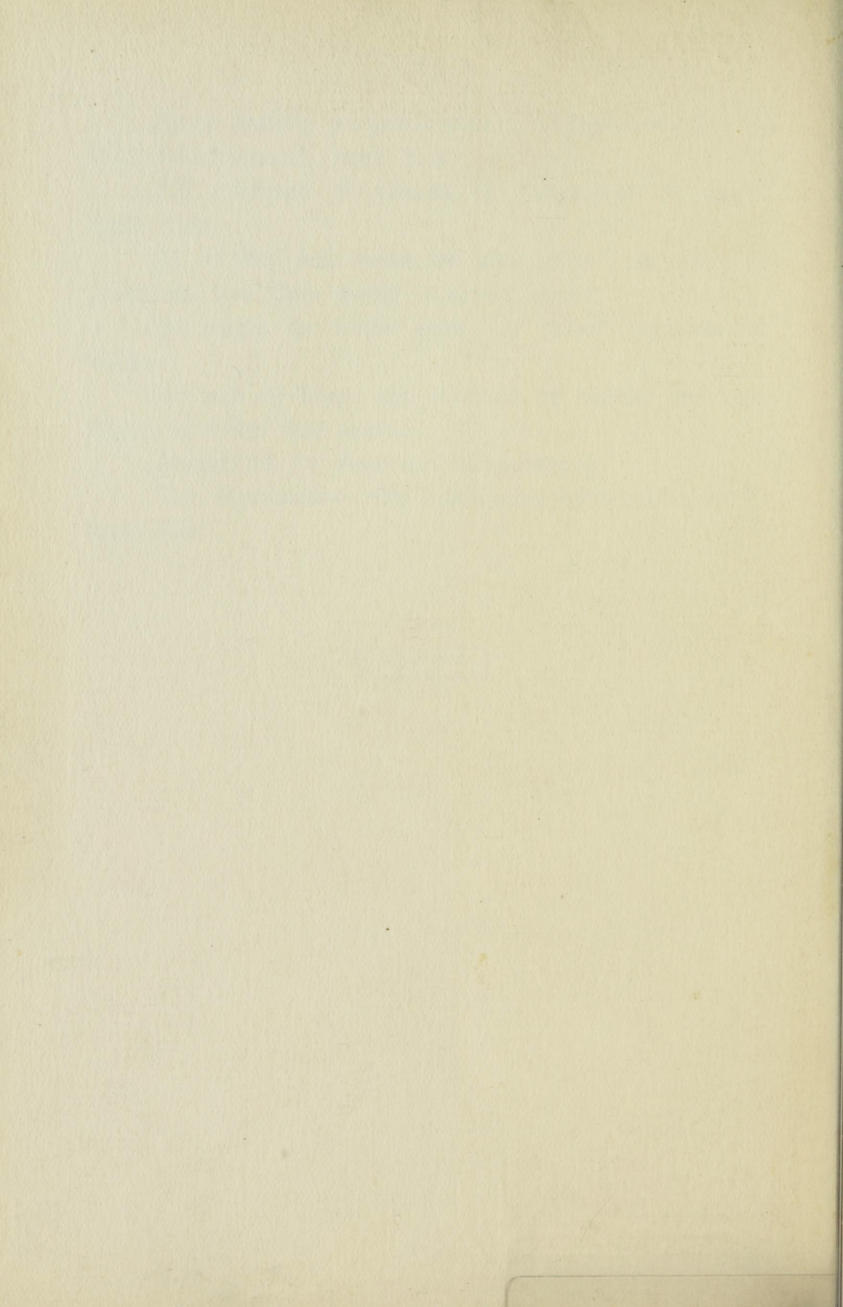
„Mange tak for isommer, allesammen!“

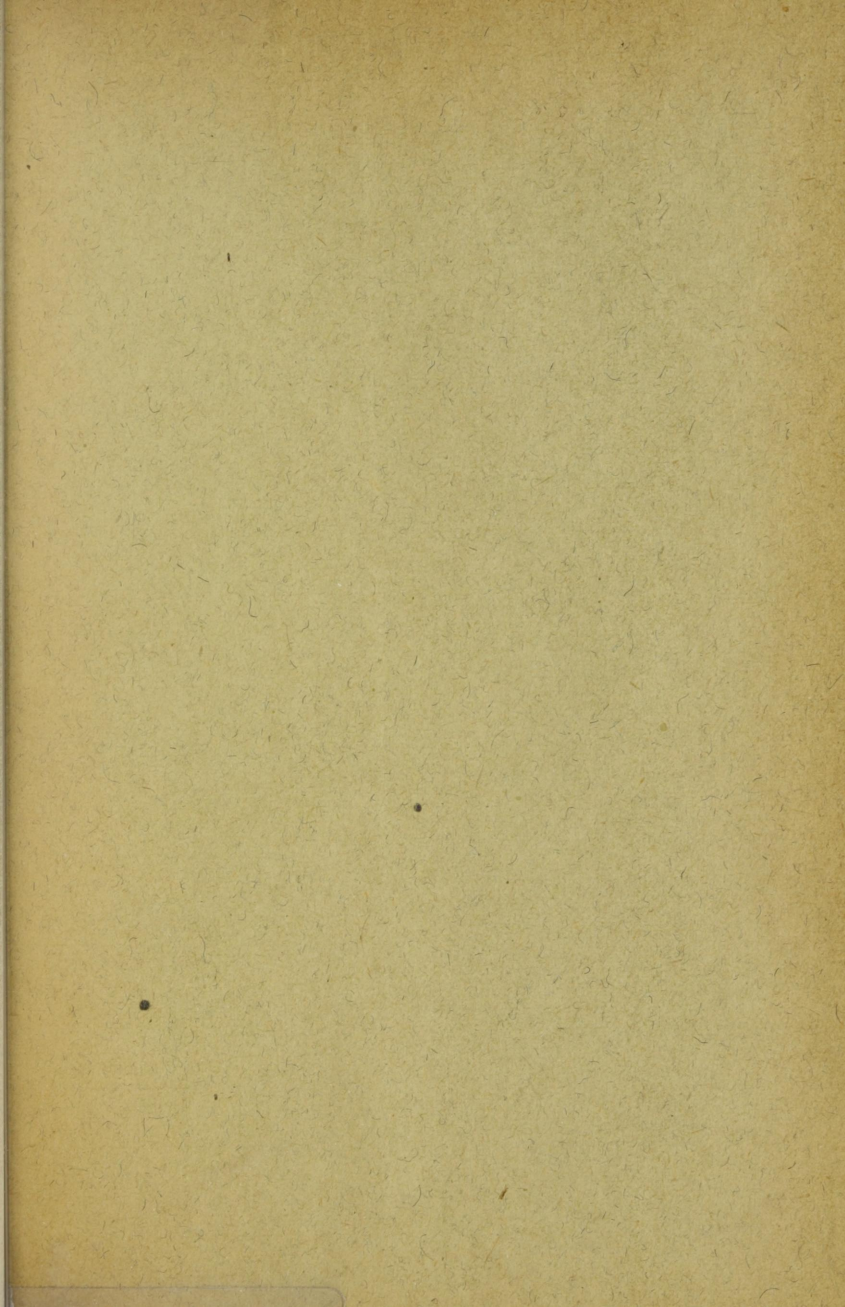
„Tak iligemaade! Og velkommen igjen næste aar!“ ropte Kiss.

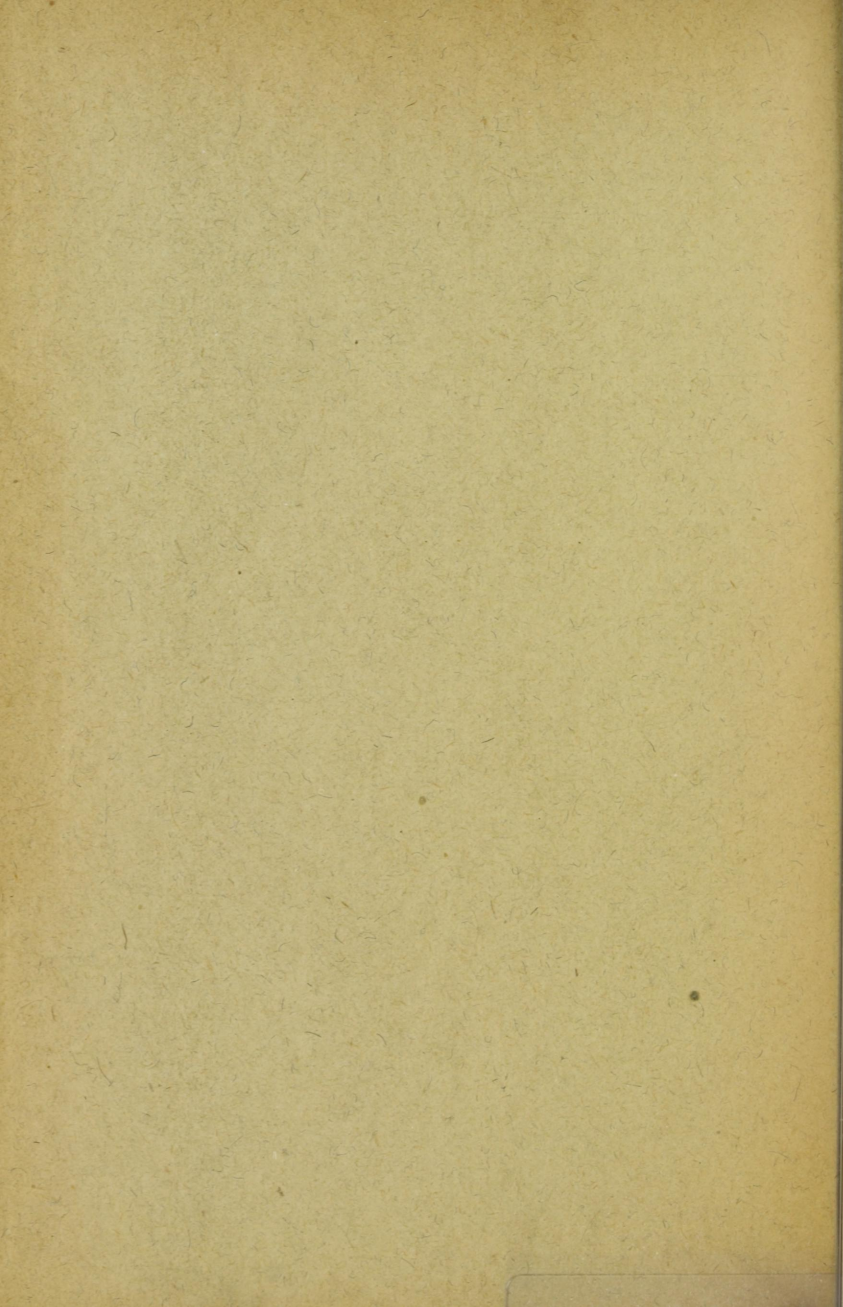

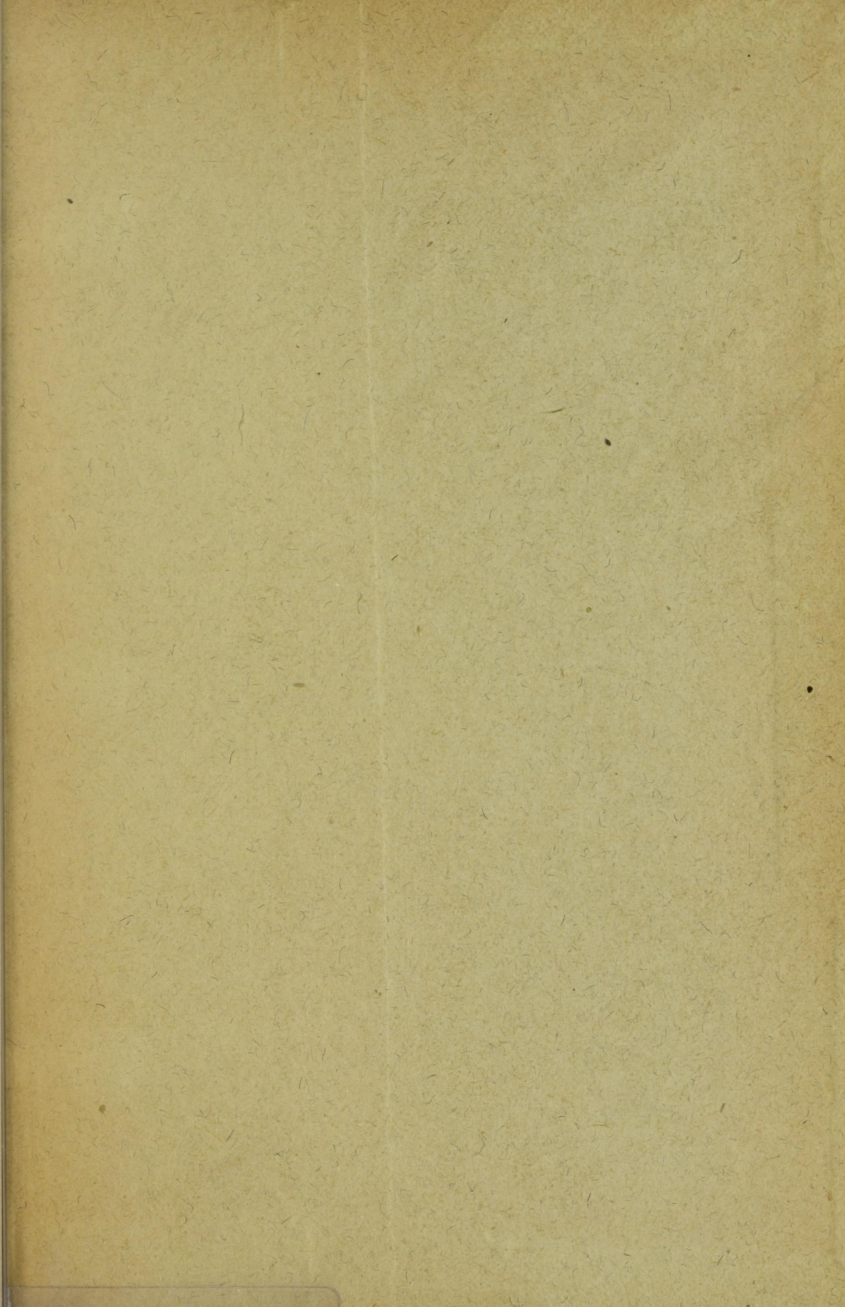

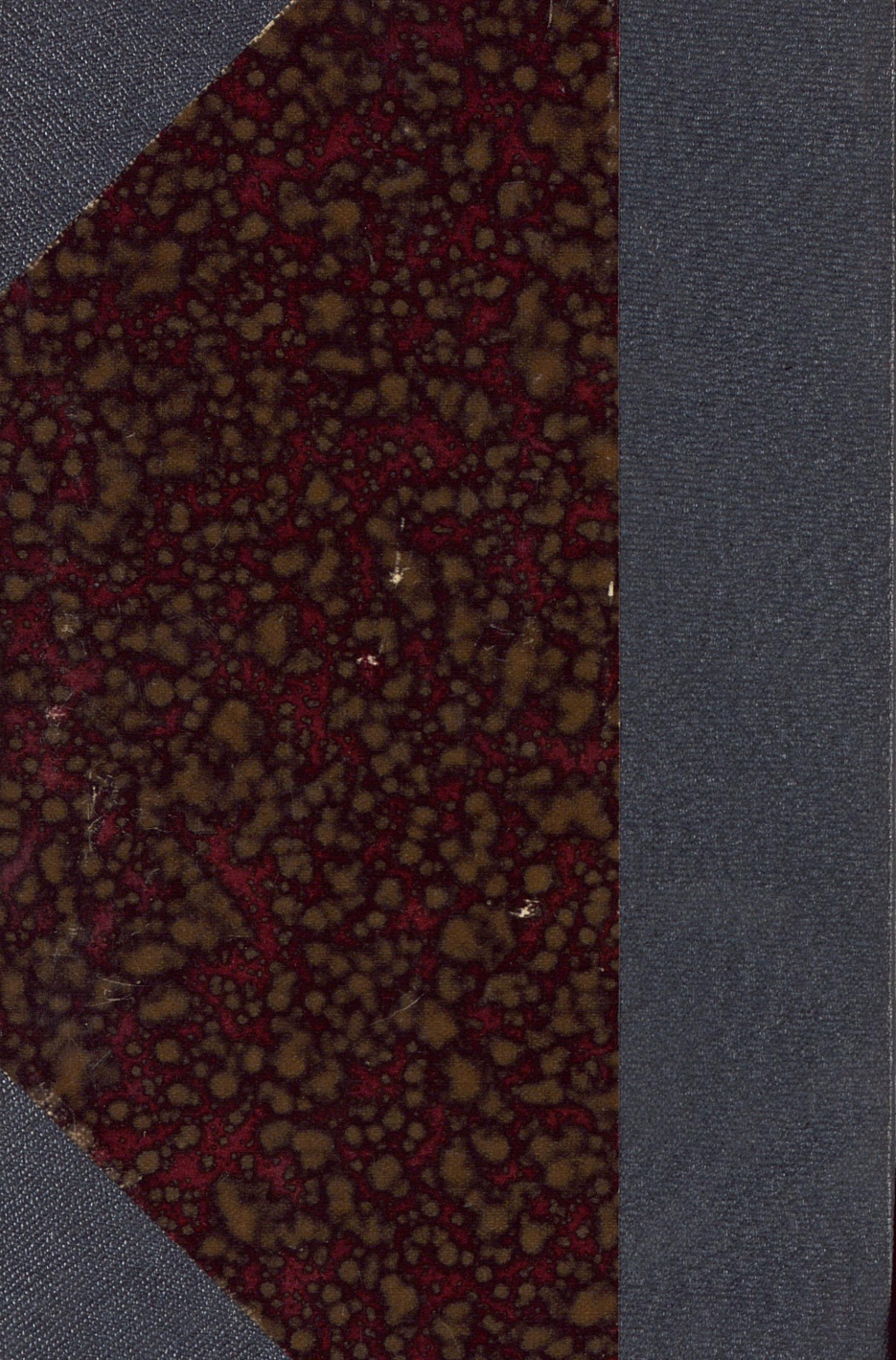

WILHELM WILBOERG

ESSENZ DER THEOLOGIE

ESSENZ DER THEOLOGIE

ESSENZ DER THEOLOGIE